بسم الله الرحمن الرحيم

ޓެކްސް އެޕީލް ޓްރައިބިއުނަލް

މާލެ، ދިވެހިރާއްޖެ

މައްސަލައާމެދު ޓްރައިބިއުނަލްގެ ނިންމުން

މައްސަލަ ނަންބަރު: TAT-CA-G/2017/004

މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތް: ލައިޓް ކޮންސްޓްރަކްޝަން ކޮމްޕެނީ ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑް ޓިން: 1005048

މައްސަލަ ރައްދުވާ ފަރާތް: މޯލްޑިވްސް އިންލަންޑް ރެވެނިއު އޮތޯރިޓީ

މައްސަލަ ހުށަހެޅި ތާރީޚް: 28 މާރޗް 2017

24 ރަބީޢުލްއައްވަލް 1441

21 ނޮވެމްބަރު 2019

މައްސަލަ ބެލުމާއި ތަރްސީލުކުރުން

މައްސަލަ ބެލި ބެންޗުގެ މެމްބަރުން: އަލްއުސްތާޛާ ޒާހިޔަތު މިނާޒް އިއްޒަތު (މައްސަލަ ބެލި ބެންޗުގެ ރިޔާސަތު)
އަލްފާޟިލް ޙަސަން ޒުހައިރު މުޙައްމަދު
އަލްފާޟިލާ އާމިނަތު ފަރީޝާ

މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތް: ފަޔާޒް ކޮންސްޓްރަކްޝަން ކޮމްޕެނީ ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑް (ނަންބަރު: C-92/2000)

މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތުގެ ތަމްސީލުކުރީ: އަލީ ނައީމް، A066403، ސީ.ޖީ.އެލް ސްޓްރެޓެޖީސް ޕްވޓ ލޓޑ
އަބްދުﷲ ހުސާމް ސަޢީދު، A092641، ސީ.ޖީ.އެލް ސްޓްރެޓެޖީސް ޕްވޓ ލޓޑ

މައްސަލަ ރައްދުވާ ފަރާތް: މޯލްޑިވްސް އިންލޭންޑް ރެވެނިއު އޮތޯރިޓީ

މައްސަލަ ރައްދުވާ ފަރާތުގެ ތަމްސީލުކުރީ: މުޙައްމަދު ސިރާޖު މުނީރު، A003526، އެސިސްޓެންޓް ކޮމިޝަނަރ ޖެނެރަލް، ރެވެނިއު އޮފިސަރސް
އާމިނަތު ރިޝާ އަލީ، A297845، ޑެޕިއުޓީ ޑިރެކްޓަރ، ލީގަލް ސަރވިސް
އިބްރާހީމް މުނައްވަރު، A224817، ޕްރިންސިޕަލް ޓެކްސް އޮފިސަރ، ލީގަލް ސަރވިސް
ޒާހިޔަތު ޝުވައިނާ، A310451، ސީނިއަރ އޮފިސަރ، ލީގަލް ސަރވިސް

މައްސަލަ ހުށަހެޅުނު ތާރީޚު: 29 ޖުމާދުލްއާޚިރު 1438
28 މާރިޗު 2017

މައްސަލަ ނިންމި ތާރީޚު: 24 ރަބީޢުލްއައްވަލް 1441
21 ނޮވެމްބަރު 2019

މައްސަލައިގެ ޚުލާސާ

މިއީ، މިރާގެ ނަންބަރު 1005048/NOTA-GGST/MDC/2016/08 (27 އޮކްޓޫބަރު 2016) "ނޯޓިސް އޮފް ޓެކްސް އެސެސްމަންޓް" އާއި މިރާގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް ނަންބަރު CP/GST/2016/006 (27 އޮކްޓޫބަރު 2016) "ޖީ.އެސް.ޓީ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް" ގައި ތަދައިޓް ކޮންސްޓްރަކްޝަން ކޮމްޕެނީ ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑުން ދެއްކުމަށް އެންގި ފައިސާއަށް އިޢުތިރާޒުކޮށް 27 ނޮވެމްބަރު 2016 ގައި، ތަދައިޓް ކޮންސްޓްރަކްޝަން ކޮމްޕެނީ ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑުން މިރާއަށް ހުށަހެޅި ނޯޓިސް އޮފް އޮބްޖެކްޝަން ގެ ރިވިއުން، މިރާގެ ނަންބަރު 220-OA/2016/77 (15 ފެބްރުއަރީ 2017) "އޮބްޖެކްޝަން ރިވިއު ރިޕޯޓް" ގައި، މުރާޖަޢާ ހުށަހެޅުމުގެ އަގުން ނަގާ ޓެކްސްގެ ގޮތުގައި އިތުރަށް ދެއްކުމަށް ކަނޑައަޅާފައިވާ [redacted] ރުފިޔާ އަދި އެފައިސާއިން ދައްކަންޖެހޭ ފައިސާއާއި ޖުމްލަކަމަށް ބުނެ، ޤާނޫނު ނަންބަރު 3/2010 (ޓެކްސް ނެގުމާބެހޭ އިދާރީ ޤާނޫނު) ގެ 44 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން، މި ޓްރައިބިއުނަލުގައި ކޮންސްޓްރަކްޝަން ކޮމްޕެނީ ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑުން އިސްތިއުނާފުކުރުމުން ބެލި މައްސަލައެކެވެ.

މައްސަލައިގާ ފާހަގަކުރެވުނު ނުކުތާތައް

މި މައްސަލައިގާ ފަހިކޯ ކޮންސްޓްރަކްޝަން ކޯޕަރޭޝަން ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑް (އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތް) އާއި މޯލްޑިވްސް އިންލަންޑް ރެވެނިއު އޮތޯރިޓީ (މިރާ) ގެ ފަރާތުން ހުށަހެޅި ބަޔާންތަކާއި، މައްސަލައިގެ އަޑުއެހުންތަކުގައި ދެފަރާތުން ދައްކާފައިވާ ވާހަކަތަކާއި، ހުށަހަޅާފައިވާ ލިޔެކިޔުންތަކުން، އަންނަނިވި ކަންކަން ފާހަގަކުރެވިއްޖެ.

ފުރަތަމަކަމަކީ: ފަހިކޯ ކޮންސްޓްރަކްޝަން ކޯޕަރޭޝަން ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑުން މިރާގެ ނަންބަރު 220-OA/2016/77 (15 ފެބްރުއަރީ 2017) އިއުތިރާޟުކުރި މައްސަލަ ނިމުނު ގޮތުގެ ރިޕޯޓް އިސްތިއުނާފުކުރުމަށްޓަކައި ޓެކްސް އަޕީލް ޓްރައިބިއުނަލަށް ހުށަހަޅާފައިވާކަން.

ދެވަނަކަމަކީ: 27 އޮކްޓޫބަރު 2016 ގައި މިރާގެ ނަންބަރު 1005048/NOTA-GGST/MDC/2016/08 "ދައްކަންޖެހޭ ޖީއެސްޓީގެ މިންވަރު އަންގާ އެންގުން" އާއި މިރާގެ ނަންބަރު CP/GST/2016/006 ޖީ.އެސް.ޓީ އޯޑިޓް ރިޕޯޓް އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތަށް ފޮނުވާފައިވާކަން.

ތިންވަނަކަމަކީ: 27 ނޮވެމްބަރު 2016 ގައި އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން މިރާގެ އޯޑިޓް ރިޕޯޓުގެ ފާހަގަކޮށްފައިވާ ނުކުތާތަކުގެ ތެރެއިން 4 ނުކުތާއަކަށް މިރާގައި އިއުތިރާޟް ކޮށްފައިވާކަން. އެއީ؛

1. އެޑްވާންސްކޮށްފައިވާ ކޮންޓްރެކްޓްގެ ތެރެއިން ވިއްކާފައި ހުރި ތަކެތި ހިމަނާފައި ނުވާކަން (LCY/15/11, LCY/15/12, LCY/15/16, LCY/15/17)
2. އެޑްވާންސްކޮށްފައިވާ ޓްރެވެލް އެލަވަންސްގެ މުދަލުން ބިލުތަކުން ޕޭމަންޓު ހިމަނާފައިނުވާކަން، އަދި ސަރވިސް ޗާޖު ޖީ.އެސް.ޓީ ނަގާ ގޮތަށް އެޑްޖަސްޓްކޮށްފައިވާކަން.
3. ފަހިކޯ ކޮންސްޓްރަކްޝަނުން [redacted] ދޫކޮށްފައިވާ ބިލު ޕޭމަންޓްކޮށްފައިވާއިރު މިފަދަ އެޑްވާންސް ކޮމްޕެނީ ހިމަނާފައި ނުވާކަން. އަދި ހަވާލުކޮށްފައިވާ ތަކެތީގެ ވިސްތާރު އެކުލެވޭ ބިލު ހިމަނާފައި ނުވާކަން.
4. ފަހިކޯ ކޮންސްޓްރަކްޝަނުން އެޑްވާންސްކޮށްފައިވާ ކޮންސްޓްރަކްޝަން އައިޓަމްގެ ތެރެއިން ޖީއެސްޓީ ހިމަނާފައި ނުވާކަން.

ހަތަރުވަނަކަމަކީ: އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން ކޮށްފައިވާ އިއުތިރާޟާއި ގުޅިގެން 15 ފެބްރުއަރީ 2017 ގައި މިރާގެ ނަންބަރު 220-OA/2016/77 "އިއުތިރާޟުކުރި މައްސަލަ ނިމުނު ގޮތުގެ ރިޕޯޓް" އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތަށް ފޮނުވާފައިވާއިރު، އޭގެން، އިއުތިރާޟުކުރި މައްސަލަ މިރާއިން ބަލައިގަނެފައި، އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން އިއުތިރާޟުކޮށްފައިވާ 4 ނުކުތާގެ ތެރެއިން، އިއުތިރާޟުކުރި 2 ވަނަ ނުކުތާއަށް މިރާއިން

ބަދަލުގެނެސްފައިވާކަމާއި، ނަމަވެސް، އިއުތިރާޒުކޮށްފައިވާ 1 ވަނަ ނުކުތާ އާއި 3 ވަނަ ނުކުތާ އަދި 4 ވަނަ ނުކުތާ އާ ގުޅިގެން ވިތްހޯލްޑިންގ ޓެކްސް ދައްކަންޖެހޭނެކަމަށް އަންގައި، އިއުތިރާޒުކުރި މައްސަލަ ނިމުނު ގޮތުގެ ރިޕޯޓް ނަންބަރު 220-OA/2016/77 ގެ ދުވަހުން 15 ފެބްރުއަރީ 2017 ގައި އިސްތިއުނާފުކުރާ ފޯމެއް އަންގައިފައިވާކަން.

ފަސްވަނަކަމަށް: މިރާގެ ނަންބަރު 1005048/TC/DCS/2017/09 (23 މާރިޗު 2017) ޓެކްސް ކޮލެކްޝަން ރިޕޯޓް އިސްތިއުނާފުކުރާ ފޯމުން އެހިސާބުން ދައްކަންޖެހިފައިވާ ފައިސާއެއް ނެތްކަން އެނގޭކަން.

ހަވަނަކަމަށް: މި މައްސަލަ އިސްތިއުނާފު ކުރެވުނުއިރު، އިސްތިއުނާފުކުރާ ފޯމުން މައިގަނޑު 3 (ތިނެއް) ނުކުތާއެއް ހުށަހަޅައި އެ ނުކުތާތަކާ ބެހޭގޮތުން ޓެކްސް އެޕީލް ޓްރައިބިއުނަލްގެ އަޑުއެހުމުގައި ވާހަކަ ދައްކާފައިވެއެވެ. އެ ނުކުތާތަކަކީ:-

ފުރަތަމަ ނުކުތާއަކީ: ވައިޓާ ކޮންސްޓްރަކްޝަން ދައްކަންޖެހޭ ކަމަށް މިރާއިން ބޭނުން ޕީ.އެސް.ޖީ ގެ އަދަދު ކަނޑައަޅައިފައިވަނީ ޤާނޫނު ނަންބަރު 3/2010 (ޓެކްސް ނެގުމާބެހޭ އިދާރީ ޤާނޫނު) ގެ 39 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އާ ޚިލާފުކަމަށްބުނެ ހުށަހަޅާފައިވާ ނުކުތާއެވެ. މި ނުކުތާއާ ގުޅިގެން ހުށަހަޅާފައިވާ ލިޔުންތަކާއި ދައްކާފައިވާ ވާހަކަތަކުން ބަލާއިރު ފާހަގަކުރެވޭ ކަންތައްތަކަކީ:

(ހ) ޓެކްސް ނެގުމާބެހޭ އިދާރީ ޤާނޫނުގެ 39 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި

"މިރާއިން ޓެކްސް ދައްކާ ފަރާތްތަކުގެ ހިސާބުތަކާއި ލިޔެކިޔުންތަކުގެ އޮޑިޓުކުރުމަށްފަހު، ނުވަތަ ތަޙުޤީޤެއް ހިންގުމަށްފަހު، އެކަމުގައި ހޯދިފައިވާ ނުކުތާތަކުގެ މައްޗަށް ބިނާކޮށް، އެ ފަރާތެއް އެ މުއްދަތުގައި ދައްކަންޖެހޭ ޓެކްސްގެ އަދަދު މިރާއަށް ކަނޑައެޅިދާނެއެވެ. ..."

ބޭނުންކުރެވިފައިވާ މިފަދައިންކަމާއި، މިރާއިން އަދަދު ކަނޑައަޅަން ނިންމާފައިވާ އޮޑިޓް ހޯދިފައިވާ ނުކުތާތަކަކީ ބިނާކުރެވިފައިވާ ޓެކްސް ނެގުމާބެހޭ އިދާރީ ޤާނޫނުގެ މި މާއްދާގައި ބަޔާންކުރެވިފައިވާ އޮޑިޓް ނަމަވެސް، ވައިޓާ ކޮންސްޓްރަކްޝަން ދައްކަންޖެހޭ ކަމަށް މިރާއިން ބޭނުންކުރެވުނު ޕީ.އެސް.ޖީ ގެ އަދަދު މިރާއިން ކަނޑައަޅައިފައިވާ އޮޑިޓްކުރުމަކާއި ތަޙުޤީޤުކުރުމާއި ލިޔެކިޔުންތަކުން ބެލުމެއް ނެތިކަމާއި، އެހެން ކަމުން އޮޑިޓް ރިވިއުއާ ހުރިހާ މަޢުލޫމާތަކުން ރިޕޯޓްކުރުމެއް ނެތި މިރާއިން އަދަދު ކަނޑައަޅައިފައިވަނީ ޓެކްސް ނެގުމާބެހޭ އިދާރީ ޤާނޫނުގެ 39 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އާ ޚިލާފަށްކަން.

(ށ) ޤާނޫނާއި ގަވާއިދުގައި ކަނޑައަޅައިފައިވާ މިންވަރަށް ވައިޓާ ކޮންސްޓްރަކްޝަން ރިޕޯޓުތައް ބަލަހައްޓައިފައިނުވާ ކަމަށް އޮޑިޓް ރިޕޯޓްގެ ސެކްޝަން 4 ގައި، އަދި އޮބްޒަރވޭޝަން ރިވިއު ރިޕޯޓްގެ 5 ވަނަ ޕެރެގްރާފުގައި 7 ވަނަ ޕެރެގްރާފުގައި މިރާއިން ބަޔާންކޮށްފައިވިނަމަވެސް، މި

ގޮތުން ބަލަހައްޓަވައިދެއްވުމަށް ކޯޓު ރިޕޯޓުތަކުގައި ކަމުގައި މީރާއިން އެއްގޮތަކަށް ވެސް ބަޔާންކޮށްފައި ނުވާކަމާއި، އަދި އޮޑިޓުން ބޭނުންވާ އެއްވެސް މަޢުލޫމާތުގެ ފޮނުއްވައިދިނުމާ ގުޅޭ ގޮތުން ފޮނުއްވައިދިނުމަށް ވަކިކޮށް މަޢުލޫމާތުތަކެއް ވެސް މީރާއިން ބަޔާންކޮށްފައި ނުވާކަން.

(ނ) އޮޑިޓުގެ ތެރޭގައި ލިބުނު ކޮންސަލްޓަންސީގެ ރިޕޯޓުތަކުން ފެންނަން ނެތް ކަމަށް މީރާގެ އޮޑިޓަރުން ފާހަގަކޮށްފައިވާ އަހަރު 6 އިންވޮއިސްތަކާއި، މި 6 އިންވޮއިސްގެ ކޮޕީ ވެސް ވާނީ އޮޑިޓު ނިމުމުގެ ކުރިން 22 އޯގަސްޓް 2016 ގައި މީރާގެ އޮޑިޓަރުންނާ ހަވާލުކޮށްފައިވާކަމާއި، އެހެން ކަމުން ރިޕޯޓުތައް ފޮނުވަން ނޫން ކަމަށް މީރާއިން ބަޔާންކޮށްފައިވާ ހިސާބު ހިނގާފައިވާކަން.

(ރ) މީރާއިން އަމަލު ކުރަމުންގެންދާ އުޞޫލުތަކާއި ޚިލާފަށް މުޢާމަލާތުތަކުގެ ތެރެއިން ޓެކްސް ކޮންސަލްޓަންސީން ލިޔެކިޔުން ފޯރުކޮށްދިނުމާއި ބޭރުން ޖީ.އެސް.ޓީ ފޯރުކޮށްދިނުމާއި ބެހޭ މުޢާމަލާތުތަކުގެ ހިސާބުތައް ބަލައިނުގަނެ، ބަޔާންކޮށްފައިވާ ޢަދަދަށް އިސްލާހުކުރުމުގައި މީރާއިން ބަލާފައިވާ ވަކި ސަބަބެއް ހާމަކޮށްދީފައިނުވާކަމާއި، އަދި އެ މުޢާމަލާތު ކުރިއެރުން ފޯރުކޮށްދިނުމަށް އޮތް ޖީ.އެސް.ޓީގެ އަމަލު އިސްލާހުކުރެވިފައި ނުވާކަން.

(ބ) އިތުރު ޓެކްސް ކުރުމާއި މުޢާމަލާތު ތެރެއިން ޖީ.އެސް.ޓީ ދައްކަވަން މީރާއިން އެންގެވުމުގެ ފަހުން ނަމަވެސް އެ މުޢާމަލާތުގެ ޖީ.އެސް.ޓީ ދައްކަވާފައިވާކަން ބަޔާންކުރުމަށް ޓެކްސް އިންވޮއިސް ދޫކޮށްފައިވާ ކަމަށް ލިޔެކިޔުންތައް ހުށަހެޅުމުން އެ ޓެކްސް ދައްކާފައިވާކަން ބެލުމަށް ފުރިހަމަ ލިޔެކިޔުން ހުށަހެޅި ނަމަވެސް އެ މުޢާމަލާތުގެ ޖީ.އެސް.ޓީ ދެއްކުމަށް ތަކެތި ގަނެފައިވާ ޚަރަދުތަކުން އިސްތިސްނާ ނުވާނެކަން ބަޔާންކުރެވޭ ލިޔެކިޔުންތަކެއް ވެސް ހުށަހެޅުމުން، މީރާއިން އަމަލު ކުރަމުންގެންދާ އެ ލިޔެކިޔުން ބަލައިގަނެވޭނެ ގޮތެއް ނެތްކަމަށް ވިދާޅުވާކަން.

(ޅ) ޓެކްސް ކޮންސަލްޓަންސީން އޮޑިޓަރުންނާ ހަވާލުކުރި ލިޔެކިޔުންތަކާއި މީރާއިން ފޮނުވާ ލިޔުމާއި އަދި އެ މުޢާމަލާތު ފޯރުކޮށްދިނުމާއި ގުޅޭ ޓެކްސް އިންވޮއިސް، އަދި ހިސާބުތަކާއި ގުޅޭ ޓެކްސް މީރާގެ އޮޑިޓަރުންނަށް ފޯރުކޮށްދީފައިވާ ނަމަވެސް އެ މުޢާމަލާތު ޖީ.އެސް.ޓީ ދައްކާފައި މީރާއިން ބަލައިނުގަތް ކަމަށް މި ކަންކަމާއި ގުޅިގެން އޮޑިޓުގެ ތެރޭގައި ދައްކާފައިވާ ޓެކްސް "އިސްލާހު ކުރަންޖެހޭ ކަން ބަޔާންކުރެވި އަދި އެފަދަ ހުށަހެޅުމެއް ކުރެވިފައި"، މީރާއިން މި މަސައްކަތް ފުރިހަމަ ނުވަނީސް އިތުރު ޓެކްސް ދެއްކުމަށް އެދި މީރާއިން ޖީ.އެސް.ޓީ ދައްކަވަން ކަނޑައަޅާފައިވާ ޓެކްސް އަދި ހިސާބުކުރެވުނު ޖީ.އެސް.ޓީ ހިސާބުކުރުމުގައި މީރާއިން އިސްލާހުކުރެވުނު ޓެކްސް ރިޕޯޓަށް ބަލާއިރު އޮޑިޓުކުރެވުނު އެ ޓެކްސް ޓެކްސް އިންވޮއިސްގައިވާކަމާއި، މީރާއިން ހަމައެކަނި ހިސާބުކުރެވުނު ޓެކްސް ފަދަ ފަހުން އެ ހިސާބުކުރުމަށް އިސްތިސްނާކޮށް ވަކިވަކި ކޮށް ބަލާފައިވާކަން ގަބޫލުކުރަމުންދާ ލިސްޓެއް ހަދާ، އެ ހިސާބުކުރުމުގެ ޓެކްސް ދޭ ކަމަށް "ހުއްޓާލައި" ހުށަހަޅައިފައިވާ ކަމަށް ވެސް އޮޑިޓުގެ ތެރޭގައި މީރާއިން ނިންމަވައިފައިވާ އިސްލާހު ކުރެއްވުމަށް އެދި ހުށަހެޅުއްވި ބަޔާންކުރައްވައިފައިވާ ނިންމުމުގެ ތެރޭގައި މީރާއިން ނިންމަވައިފައިވާ ނިންމުންތަކެއްކަން.

(ނ) ވީއިރު ކޮންސްޓްރަކްޝަނުން އިމްޕޯޓްކޮށްފައިވާ "ޕްރޮޕް" އިން ޖީ.އެސް.ޓީ ދައްކަންޖެހޭނެ ކަމަށް މީރާއިން ކަނޑައެޅި ނަމަވެސް މީރާއިން އެ ބައިންޑަރު ޕްރޮޕްތައް ވިއްކައިފައިވާނެ ކަމަށާއި އެ ތަކެތި ބަލަން މީރާއިން ބޭނުންވެއްޖެނަމަ ކޮންފާމްގެ ކޮންސްޓްރަކްޝަން ސައިޓްތަކުން އެ ތަކެތި ފެންނަން ހުންނާނެ ކަމަށް ބައިންޑަރުވުން ފަދަ މި ޕްރޮޕްތަކެއް ހުރިތޯ ބެލުމަށް މީރާއިން އެއްވެސް މަސައްކަތެއް ކޮށްފައިނުވާކަމަށާއި، އަދި ޕްރޮޕް އެޕްލިކޭޝަންގެ "ކޮން ސަބްކޮނާ ހުރިކަން" ބައިންޑަރުކޮށްފައިވާ ކަމަށް ބައިންޑަރު އޮޑިޓް ރިވިއު ރިޕޯޓްގައި ވެސް މީރާގެ ނިންމުމަށް ބަރަބަރު ގެންސްގެއި ނުވާކަމަށާއި، އިމްޕޯޓްކޮށްފައިވާ މުދަލުގެ ނުވާރާ ހުރިނަމަ އެއިން ޖީ.އެސް.ޓީ ދައްކަންޖެހޭނީ އެ މުދާ ނުވާރާ ހުރި ކަމަށް ބައިންޑަރުގެ އިތުރަށް ދީން މި ކަމުގައި އިތުރު އެއްވެސް "ސަބަބެއް" އޮންނަންޖެހޭ ކަމަކަށް ނުދެކޭކަމަށް.

(ރ) ޕްރޮޕާގެ ގޮތުގައި އެނބުރިބޭނުންކުރެވޭ ކަހަލަ ބައެއް ތަކެތި އަދި ކޮން ސަބްކޮނާ ހުރިކަން ވީއިރު ކޮންސްޓްރަކްޝަނުން ބޭނުންކުރާކަމަށް ބައިންޑަރުކޮށްފައިވުމާ، އެއީ ކޮންފާމްގެ ބޭނުމަކު އެޕްލިކޭޝަންކޮށްފައިވާ ތަކެތިކަމާއި އެ ތަކެތީގެ އޮޑިޓަރުން ފޮނުވާފައިވާ ވެސް ކޮންސްޓްރަކްޝަން ސައިޓްގައި ހުރިތަކެތި ކަން އަދި އެ ތަކެތި ހުރި ތަން އޮޑިޓަރުންނަށް އެނގޭ ފަދަ މަގުން ވީއިރު ކޮންސްޓްރަކްޝަނުން އެނގޭގޮތަށް ކަމަށް އޮޑިޓް ރިޕޯޓް ބާރުވެރިކުރާ ބައިންޑަރު ކަމަށް ބުނެފައިވާކަމާއި، އަދި މި ތަކެތި ބަލަން އަންގައިނުން އިތުރަށް ފަހަރު ދައްކަވަން ދަތިވުން ވެސް އެ ތަކެތި ބަލަން މީރާގެ އޮޑިޓަރު އެނގިގެން ދިޔައިރު އަދި ހަމަ މި ކަމާ ގުޅިގެން 22 އޮކްޓޯބަރު 2016 ގައި މީރާއަށް ފޮނުވި ލިޔުމެއްގައި ވެސް މި ތަކެއްޗަކީ ވިއްކަން އޮޑިޓްކޮށްފައިވާ ތަކެތި ނޫން ކަމަށާއި މި ތަކެތި ކޮންސްޓްރަކްޝަން ސައިޓްތަކުގައި ހުންނާނެ ކަމަށް ބައިންޑަރުކޮށްފައިވާކަމާއި، އެހެން ކަމުން، ޕްރޮޕާގެ ބައިތަކަށް އެނބުރިބޭނުންކުރެވޭ ކޮން ސަބްކޮނާ ހުރި ކަން ބޭނުންކުރާކަމަށް މީރާއިން ބުނާ ބޭނުމަކީ ކަސްޓަމާއިން ހިފަހާ ޝާމިލު، ވަރަށް ގިނަދުވަސްތަކެއް ބޭނުންކުރެވޭ ތަކެތި މީރާއިން ދައްކާ ވާހަކައެއްކަމާއި އަދި މި ބަޔަކަށް ޖީ.އެސް.ޓީ ދައްކަން އެންގުމަކީ އިސްތިސްނާވާފައިވާ މީރާއިން ސާބިތުކޮށްދީފައިވާ ތަކެތި އެއީ އެތަކެތި ސައިޓްތަކުގައި ހުރި ކަމަށް ވީއިރު ކޮންސްޓްރަކްޝަނުން މީރާއަށް އެންގުމަށްފަހު، އެ ތަކެއްޗާ ގުޅިގެން ޖީ.އެސް.ޓީ ދައްކަން މީރާއަށް އެންގުމަށް ބަރަބަރު ނޫން ކަން އެއްވެސް ދަލީލަކުން ސާބިތުނުވާކަން.

(ބ) ވީއިރު ކޮންސްޓްރަކްޝަނުން ލިބިފައިވާ ޓެކްސް އިންވޮއިސް ބަލައިގަނެ ޖީ.އެސް.ޓީ ހޯދަން ބޭނުންވާ ކަމަށް މީރާއިން ބުނެފައިވާ ތަކެތި ބަލާ ހިސާބުން، ބަލައިގަނެވޭ ނޫން ސާބިތު ކަމެއް ހެދި މީރާއިން އެދިފައިވާ ބައިންޑަރުވުމުގެ ސަބަބަކީ، ރިޕޯޓުތަކުގައި ބަލައިގަނެވޭ ނުވާކަމާ ކަމަށް ބައިންޑަރު ހިސާބު ބަލައިގަނެވޭ ވިސްނުމަށް ރިޕޯޓުތަކުގައި ބަލައިގަނެވޭ ފަރާތުގެ ފޯމްތަކުގެ އޮޑިޓް ރިޕޯޓްތަކުގައި ވެސް އޮޑިޓަރުން ހިސާބު "ޖީ.އެސް.ޓީ" ވިސްނުމެއްކަމާއި، އަދި މި ވިސްނުމާ ކަންކަން ފުރިހަމަކޮށްފައިވާ ކަމަށް ވީއިރު ކޮންސްޓްރަކްޝަންގެ ފަރާތުން 19 ނޮވެމްބަރު 2016 ގައި މީރާއަށް ސިޓީއެއް ފޮނުވުމުން ވެސް އެ ސިޓީއާ ގުޅިގެން މީރާއިން ފަރާތުން އިއްޔެ ޖަވާބެއް ދީފައިނުވާކަމާއި، އަދި އެ ކަންކަން ފުރިހަމަވެފައިވާތީ ނިމުމަށް ނުނިމި ބޮޑުތަކެއް އޮތުމުން ޖީ.އެސް.ޓީ ހިސާބު ބަލައިގަނެވޭ ނުވާކަމާއި، މީރާއިން ހުށަހަޅާ ރިޕޯޓުތަކުގައި އޮޑިޓް ކުރި ޖީ.އެސް.ޓީ ހިސާބު ފުރިހަމަކޮށް

ހިމެނުމަށްފަހު އެ ދިނުހިދުންތަކެއް ނުބަލައިގަތުމަށް ބުނެފައި މި ފަދަ މައްސަލަތަކުގައި ނަތީޖާ ފައިދާއެއް ނުހުރުމުގެ ގޮތުން މީރާއިން ކުރާ ކަމެއްކަން.

(ށ) ތަރިކާ ކޮންސޮލިޑޭޓެޑް ދައުލަތުގެ ކަމަށް މީރާއިން ބުނާ ޓީ.ޖީ.އެސް.ޓީގެ ޢަދަދު ހިސާބުކޮށްފައިވާ ގޮތުގެ ތަފްސީލު މީރާއިން ތަރިކާ ކޮންސޮލިޑޭޓެޑް ޕްރޮޕަރޓީޒަށް ހޯދައިދެއްވާފައި، އަދި އޭޖެންސީތަކުން ޕްރޮޕަޓީޒްއިން މަޢުލޫމާތު ދިނުމަށް ކަމުގެ އެންމެހައި ފުރަތަމަ ސުވާލު

ނުކުތާތަކަށް މީރާއިން ރައްދުކޮށްފައިވަނީ ނުވާކަމާއި، މި ނުކުތާތައް ސާބިތުކުރުމުގެ ޒިންމާއަކީ އިސްތިއުނާފު ފަރާތުގެ ޒިންމާ

ހިފެހެއްޓުމަށް ނަގާފައި، މިހެން ހިނގައި ދިޔަ ގޮތް ޤާނޫނީ ކަމަށް މީރާއިން ބުނާނަމަ އެ ދަޢުވާ ސާބިތުކުރުމުގެ ޒިންމާ މަހްކަމާ

މަތީކޯޓުގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2010/SC-A/02 ފަތްވާއިން އަލިއަޅުވާލައްވާފައި ވާކަމަށް އެ ޤަޟިއްޔާގެ ތިންވަނަ ނަންބަރުގައި

ބަޔާންކުރައްވާފައިވާ ގޮތަށް

"....އާންމު އުސޫލެއްގެ ގޮތުގައި މަދަނީ ޝަރީޢަތުގެ ޤާނޫނީ ޒިންމާ ބުރަ (onus probandi) އުފުލަންޖެހޭ ދަޢުވާކުރާ

ފަރާތުގެ މަސްއޫލިއްޔަތެއް ކަމާއި، މި މާނާގައި ދަޢުވާކުރާ ފަރާތެއް ހަމައެކަނި ދަޢުވާ ކޯޓަށް އުފުލާ ފަރާތް ނޫންކަމާއި، އެގޮ

ތުގައި ދަޢުވާ ރައްދުވާ ފަރާތުން ދަޢުވާގައި ކުރާ ދިފާޢީ ދަޢުވާ ޤާނޫނީ ކުރުމަށް އެ ފަރާތުގެ މަސްއޫލިއްޔަތެއް ކަމާއި،

އެހެންކަމުން ދަޢުވާއެއްގައި އެއް ފަރާތުގެ އިތުރަށް ނެރެވޭ ކުރިމަތިލާ "ދިފާޢު" (plea) ޤާނޫނީކުރުމުގެ މަސްއޫލިއްޔަތު

އުފުލަންޖެހޭ ފަރާތަކީ އެ "ދިފާޢެއް" ކުރާ ފަރާތްކަން އެނގެން އޮންނަ އުސޫލެވެ."

އެންނަނިވި ފަދައިން އުސޫލުންނާއި، އެގޮތުން ތަރިކާ ކޮންސޮލިޑޭޓެޑް ޕްރޮޕަޓީޒަށް ހުށަހަޅައިދެއްވާފައިވާ ކޯޓު ރިޕޯޓެއްކަމާއި، ފުރަތަމަ ދެއްވި ކޯޓު

ހިދުމަތްތަކާއި، އަދި އެ ދިނުހިދުންތަކުގެ ޚިދުމަތް މީރާއިން އެދިފައިވާކަމާއި، އިޢުލާންކުރާ ކަމުގެ އެންމެހާ ގުޅިގެން މީރާއިން ގޮތުގެ

ނިންމައިފައިވާ އިސްތިއުނާފު ފޯމުގެ 8.2.4 އިން 8.2.7 އަށް ހިމި ނަންބަރުތަކުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކޯޓުގެ ނުކުތާތަކަށް ވަކިން

ރައްދުކޮށްދީފައިނުވާކަން މީރާއިން ސާބިތުކޮށްދީފައިނުވާކަން.

(ނ) ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2015/SC-A/05 ފަތްވާއާގައި، ސުޕްރީމް ކޯޓުން އެ މައްސަލަ ބެއްލެވި ފަނޑިޔާރުންގެ

މަޖިލީހަށް ފާހަގަކުރައްވާ ނުކުތާތަކުގެ ހަމައަކަށް ނުކުތާގައި

"... ދަށު ކޯޓަކުން ކޯޓުފައިވާ ޙުކުމެއް ބަރާބަރުނޫން ކަމަށް ދެކި ކަމާބެހޭ ފަރާތްތަކުން ޤާނޫނީ ނުކުތާއެއް ހުށަހަޅާނަމަ

ހުށަހަޅަންވާނީ އެފަދަ ޤާނޫނީ ނުކުތާއެއް ކުރިން ދަށު ކޯޓަށް ހުށަހެޅިއިރުވާނަމަ ކަމަށް، ނުވަތަ ދަށު ކޯޓުގައި މައްސަލަ

ހިނގައިދާ، އެ ކޯޓަށް ހުށަހަޅައިރުވާ ޤާނޫނީ ނުކުތާއެއް އެ ހުށަހެޅި ގޮތަށްކަމަށް ބަލާ އެއްވެސް ފައިދާއެއް ނުވަތަ ސަބަބެއް

އިސްވެ އިސްތިއުނާފުކުރުމުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ކޯޓުތަކުގެ ޤާނޫނުގެ 38 ވަނަ މާއްދާއާއި 43 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކުރެވިފައި

ނުވާކަން އެ މާއްދާތަކުން ބުރުމުން ސާބިތުކޮށް އެނގެން އޮތުމުން ދަށު ކޯޓުގައި މައްސަލަ ހިނގައިދާ އެ ކޯޓަށް ހުށަހަޅައިނުވާ އެ

ޤާނޫނީ ނުކުތާއެއް، އިސްތިއުނާފީ މަރުޙަލާގައި ފުރަތަމަ ފަހަރަށް ފާހަގަކޮށްފައިވާނަމަ، ދަށު ކޯޓުގެ ޙުކުމް ޤާނޫނާ ޚިލާފު ކަމަށް ދެކި އެ ޙުކުމް އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތަށް ފުރުސަތު ޤާނޫނީ ނުކުތާތަކުގެ އަލީގައި ދަށު ކޯޓުން ނިންމާފައިވާ މައްސަލަ އަލުން ބަލައި އިސްތިއުނާފުކޮށްދިނުމަށްޓަކައި ހައިކޯޓަށް ހުށަހެޅުމަކީ، އަދި މި ބަޔާންކުރެވުނު ގޮތުގެމަތިން ޤާނޫނީ ނުކުތާތައް ފާހަގަކޮށް ދަށު ކޯޓުން ނިންމާފައިވާ ނިންމުމެއް އިސްތިއުނާފުކުރުމަށް ދިނުން އެދި ޚާއްޞަ ހުއްދަ ފުރުސަތުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓަށް ހުށަހެޅުމުން އެ ކޯޓުން ނިންމާފައިވާ ނިންމުން އެ ކޯޓުން ނިންމާފައިވަނީ ޝަރުޢީ އަދި ޤާނޫނީ ހަމަތަކުގެ މަތިންތޯ ނުވަތަ ނޫންތޯ، އިސްތިއުނާފީ ނަޒަރަކުން މައްސަލަ ބެލުން ހައިކޯޓުން ބަލައި ނިޔާއަށް ކަނޑައަޅުއްވާނެ ފަދަ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ކޯޓުތަކުގެ ޤާނޫނުގެ 38 ވަނަ މާއްދާއި 43 ވަނަ މާއްދާ އާއި އަދި "ހައިކޯޓުގެ ޤަވާއިދު" ގެ 27 ވަނަ މާއްދާ އެއްވެސް މިންވަރަކަށް ހުރަސްއަޅާފައި ނުވާކަން އެނގެން އޮންނަކަމެވެ."

މި ފަދައިން ބައިނަލްއަޤުވާމީގައި އުޞޫލުން، އިއްތިފާޤުތަކުގެ މަޤްޞަދުގައި ޓެކްސް ބަހާލުމަށް ނަގައިފައިވާ ގާނޫނީ ނުކުތާއެއް ވާނަމަ އެ ފަދަ ނުކުތާއެއް ޓެކްސް އެޕީލް ޓްރައިބިއުނަލުގައި ނުހުށަހަޅާ އެއްވެސް ހުރަހެއް ނެތްކަން ދެކެވިފައިވާ މިންވަރަށް ސާބިތުވާކަމައި، ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނިންމުންތަކަކީ އެންމެ ފަހުގެ ނިންމުންތައް ކަމަށާއި ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނިންމުންތަކަށް ތަބާވާންވާނެ ކަމަށް ޤާނޫނު ނަންބަރު 22/2010 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ކޯޓުތަކުގެ ޤާނޫނު) ގެ 20 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކުރެވިފައިވާކަމާއި، އެހެން ކަމުން، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުން ވަކި ގޮތެއް ކަނޑައަޅުއްވައިފައިވާ އަދި ހަމަ މި ނުކުތާއާ ގުޅިގެން ޓެކްސް އެޕީލް ޓްރައިބިއުނަލުގެ ނަންބަރު TAT-CA-G/2016/004 މައްސަލައިގައި ގޮތް ނިންމަވައިފައިވާ އިޤްތިޞާދީ މުޢާމަލާތުގައި ފާރަވެރިކަމާބެހޭ ނުކުތާއާ ގުޅިގެން މި މައްސަލައިގައި ގޮތް ކަނޑައެޅުން ކަމަށް މިހާރުން ނުދޭނެ ކަމަށް ބައިނަލްއަޤުވާމީ ދިވެހިރާއްޖޭގައި އަމަލުކުރެވޭފަދަ ގާނޫނީ އުސޫލުތަކާ ހިލާފުވާނެކަން.

(ށ) މިގޮތުން އަދަދު ކަނޑައެޅި ގޮތުގެ ތަފްސީލު އޮޑިޓް ރިޕޯޓުގެ ސެކްޝަން 7 ގައި ހިމަނައިދީފައިވާ ކަމަށާއި، އެ ރިޕޯޓުގައި ތަފްސީލުކޮށް އަދަދުތަކާއި ހިސާބުކުރެވިފައިވާ ގޮތުގެ ބެޖެޓުވާއިރު އަދަދު ކަނޑައެޅި ގޮތް ފަރުމާކޮށްދިނުމަށްޓަކައި ކަމަށް މިޔާގެ ޤާނޫނީ ނަމަވެސް، މި މައްސަލައިގައި އުފުލިފައިވާ ނުކުތާތަކެއް އަދި އެއަދަދުތައް ކަނޑައެޅިގޮތުގެ ތަފްސީލުތައް އޮޑިޓް ރިޕޯޓުގެ ސެކްޝަން 7 އިން ފެންނަން ނެތްކަމާއި، މި ގޮތުން، ދަރުވާރާއް ގުޅިގެން މިޔާއިން ޖީ.އެސް.ޓީގެ ގޮތުގައި އިތުރަށް ދެއްކުމަށް ކަނޑައަޅައިފައިވާ ރިޕޯޓުގައި ހާމަކޮށްފައިވާކަން ނުވަތަ ދަރުވާރާއްގެ ބެލެންސް ކުރިން ވިޔަފާރިއާ ގުޅޭ އަދި އޭގެން ޖީ.އެސް.ޓީ ނަގައިފައިވާ އުސޫލުތަކާއި ހިސާބުކުރެވުނު ގޮތް ފެނުމަށް އޮޑިޓް ރިޕޯޓުން ފެންނަން ނެތްކަމާއި، މި މައްސަލައިގައި ނިންމިގެން އުޅޭ ތަފްސީލުތަކަކީ މި ފަދަ މައުލޫމާތުތަކަކަށްވާއިރު، އަދި މި ކަންކަން އޮޑިޓް ރިޕޯޓުން ސާފުވާން ނެތުމަކީ މިކަމުގައި އެދޭ ގޮތުގެ މަތިން މައުލޫމާތު އޮޑިޓް ރިޕޯޓުގައި ހުރިކަމުގައި ބެލުމަށް އެ ވަނީ ޓެކްސް އެޕީލުން ސާބިތު ހަމަޖެހޭނެ ހިތާވަރު ކަމަށް ނުވާކަން.

(ލ) ވަލިކާ ކޮންސްޓްރަކްޝަން ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑްގެ މެދު އިންވޮއިސްތަކުގައި ކަމަށް މީރާއިން ބަޔާންކޮށްދީ ނަމަވެސް، އެޑްޖަސްޓްމަންޓުގައި ޕްރޮވިޝަނަލް އިންވޮއިސްތަކުގައި ބަޔާންކުރެވިފައިވާ ހިސާބު އެއިންވޮއިސްއެއް މީރާއަށް ޕްރޮވައިޑްކޮށްފައިވާކަން ސާބިތުކުރުމަށް ހުށަހަޅާފައިވާ ކަމަކަށް ވުރެ ގިނަ ލިޔެކިޔުންތަކެއް، އަދި އެޑްޖަސްޓްމަންޓް ހެދުމުގެ އިންވޮއިސްތަކުގެ ތެރެއިން ޕްރޮވިޝަނަލް ކަމުގައި ނުބެލެވޭނެ 6 އިންވޮއިސް ކަމަށްވުމުން، އަދި އެ 6 އިންވޮއިސް ވެސް ވަލިކާ ކޮންސްޓްރަކްޝަން މީރާގެ އެޑްޖަސްޓްމަންޓަށް ދިފާޢުކުރުން ހަމަޖެހިފައިނުވާތީ ވަލިކާ ކޮންސްޓްރަކްޝަން ދައްކަންޖެހޭ ޓެކްސް ހިސާބުކުރުމުގައި ކަނޑައަޅާފައިވާ ނުވަތަ ކަނޑައަޅަންޖެހޭގައި (ހައްސަ ޓެކްސްގައި އެ ޙަވާލުން ދައްކަންޖެހޭ އަދަދުތަކާއި ޓެކްސް އަދަދު) ކަނޑައަޅުއްވާފައިވާ އެއްވެސް މައްސަލައެއް އެގޮތުން ނުވާކަމާއި، އަދި މީރާއިން ފުރަގަސްކުރައްވާ ލިސްޓުގައިވާ ކަންކަމަށް (ހިލާ ޓެކްސް އިންވޮއިސްތަކުގެ ފުރިހަމަކުރުމާ ގުޅޭގޮތުން ބެލުމާއި) ވަލިކާ ކޮންސްޓްރަކްޝަން އިން ދައްކަންޖެހޭ އައްޔުބެޓް ޓެކްސް އަސަރުކުރާ ފަދަ ވިޔަފާރިއެއް ނުވާކަމާއި، އަދި ވިޔަފާރިއާ އެކުލަވާ މުދަލާ ގުޅޭ އިންވޮއިސްތަކާ އެޑްޖަސްޓްމަންޓް ދިރާސާކުރުމާ ހިސާބުކުރެވޭނެ ބަސްކުރުމާއި ވަލިކާ ގެސްޓް އަދަދު އުނިކޮށް ޓެކްސް ކަނޑައެޅުމަށް އެއް އެ ފުރުޞަތު ދަށްކަމަށް ހުށަހަޅާ މީރާގެ ކަނޑައެޅުން އެހެން ޓެކްސް ޕީރިއަޑަށް ބަދަލުކުރުން ކަމަށް ބަލާފައިވާކަން.

(ގ) މީރާއިން އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން މި މައްސަލައިގައި އިއުތިރާޒުކުރާ 4 ނުކުތާއަށް، މީރާގެ އިއުތިރާޒުކުރި މައްސަލަ ނިމުނު ގޮތުގެ ރިޕޯޓުގައި ޖަވާބުދީފައިވާކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައިވާތީ ބަލައިގަންނަ ނަމަވެސް، އެކަމަށްވުރެ މީރާއިން ތަފްސީލުކޮށް ޖަވާބުދީފައިވާނެކަމާއި، މީރާއިން އެފަރާތުގެ ބަޔާނުގެ 5.1 ވަނަ ނަންބަރުގެ ދަށުން ހިމަނާފައިވާ (ހ)، (ށ) އަދި (ނ) ގައި ބަޔާންކުރާ މުއާމަލާ ގެނެސް ވަލިކާ ކޮންސްޓްރަކްޝަން ފަރާތުން ގޮތް ހެދުމަށް ޓީ.އެސް.ޓީގެ ގޮތުގައި ދައްކަންޖެހޭ އަދަދު ކަނޑައަޅުއްވާފައިވާ ގޮތަށް ޤާނޫނީ ގޮތުން ކަމަށް މީރާއިން ބަޔާންކުރައްވާ ނަމަވެސް، އެއީ ކޮބައި މިންވަރަކަށް ކަމެއް އަދި ކޮން މުއާމަލާތަކެއް މި މައްސަލަ ހިމެނޭ ހިސާބަށް އަދި ވެސް މީރާއިން ބަޔާންކޮށްފައިނުވާކަމާއި، އަދި އެ އަދަދުތަކުގެ ތަފްސީލުތަކެއް އިއުތިރާޒުކުރި މައްސަލަ ނިމުނު ގޮތުގެ ރިޕޯޓުގައި ވެސް ނުވަތަ އެހެން ލިޔުމެއްގައި ވެސް ބަޔާންކޮށްފައި ނުވާކަން.

ދެވަނަ ނުކުތާއަކީ: މީރާއިން އަދަދު ކަނޑައަޅައިފައިވަނީ ޤާނޫނު ނަންބަރު 10/2011 (މުދަލާއި ޚިދުމަތުގެ އަގުން ޓެކްސް ނެގުމުގެ ޤާނޫނު)ގެ 12 ވަނަ މާއްދާ އާއި އެ ޤާނޫނުގައި ކަނޑައަޅައިފައިވާ އުޞޫލުން އަސާސްތަކާ ހިލާފަށް، ވަލިކާ ކޮންސްޓްރަކްޝަން ޕްރޮވައިޑްކޮށްފައިވާ މުދަލާއި ޚިދުމަތުގެ އަގަށް ރިޢާޔަތްކުރަންޖެހޭ ނަގަނޑުތަކާ ހިލާފްވާގޮތަށް ނުކުތާއެވެ. މި ނުކުތާގެ ދަށުން ހުށަހަޅާފައިވާ ލިޔެކިޔުންތަކާއި ދައްކާފައިވާ ހުރިހާ ބައްޔާތުތަކެއް ބަލައި ހުކުމުގެ ކަންތައް:

(ހ) މީރާއިން އަދަދު ކަނޑައަޅައިފައިވަނީ ޤާނޫނު ނަންބަރު 10/2011 (މުދަލާއި ޚިދުމަތުގެ އަގުން ޓެކްސް ނެގުމުގެ ޤާނޫނު)ގެ 12 ވަނަ މާއްދާ އާއި އެ ޤާނޫނުގައި ކަނޑައަޅައިފައިވާ އުޞޫލުން އަސާސްތަކާ ހިލާފަށް، ވަލިކާ ކޮންސްޓްރަކްޝަން ޕްރޮވައިޑްކޮށްފައިވާ މުދަލާއި ޚިދުމަތުގެ އަގަށް ރިޢާޔަތްކޮށްފައިނުވާކަން.

(ނ) މުދަލާއި ހިދުމަތުގެ އަގުން ނަގާ ޓެކްސް ނުވަތަ ޖީ.އެސް.ޓީއަކީ ޖީ.އެސް.ޓީއަށް ރަޖިސްޓަރީކޮށްފައިވާ ފަރާތުން ޕްރޮވައިޑްކުރާ މުދަލާއި ހިދުމަތުގެ އަގުން ނަގާ ޓެކްސްއެއްކަމާއި، ޖީ.އެސް.ޓީ ޤާނޫނުގެ ދެވަނަ ބާބުގެ މަޤްޞަދުތަކުގެ ތަޢުރީފުގައި ޖީ.އެސް.ޓީ މާނަކޮށްދީފައިވަނީ "މި ޤާނޫނުގެ ބޭނުމަށް ޖީ.އެސް.ޓީ ކަމަށް ބުނެފައި އެ ވަނީ ދިވެހިރާއްޖޭގައި ވިއްކާ މުދަލާއި ހިދުމަތުގެ އަގުން މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ނަގާ ގުޑްސް އެންޑް ސަރވިސަސް ޓެކްސް އަށެވެ." މިފަދައިންނެވެ، ޖީ.އެސް.ޓީ ޤާނޫނުގެ 12 ވަނަ މާއްދާގައި ވަނީ މިކަން އިތުރަށް ސާފުކޮށް ބަޔާންކޮށްދީފައިވާ ކަމާއި، އެގޮތުން އެ މާއްދާގައި

"ދިވެހިރާއްޖޭގައި ވިއްކާ މުދަލާއި ދޭ ހިދުމަތުގެ ތެރެއިން، މި ޤާނޫނުގައި ޖީ.އެސް.ޓީ ނުނަގާނެ ކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައިވާ މުދަލާއި ހިދުމަތުގެ އަގުން، މި ޤާނޫނުގެ 15 ވަނަ މާއްދާއާއި 16 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގޮތުގެމަތިން، އެ މިންވަރުތަކަށް، މި ޤާނޫނަށް އަމަލުކުރަން ފަށާ ދުވަހުން ފެށިގެން ޖީ.އެސް.ޓީ ނެގުމާއި ޖީ.އެސް.ޓީ ދެއްކުން މި ޤާނޫނު ލާޒިމުކުރެއެވެ."

ބަޔާންކޮށްފައިވަނީ މިފަދައިންނެވެ.

(ސ) އޭޖެންސީކުރުވުން ކުރިޔަށް ކަމަށްވާ 1 ޖަނަވަރީ 2014 އިން 30 ސެޕްޓެމްބަރު 2015 ގެ ނިޔަލަށް ވަޒީފާ ކޮންސްޓްރަކްޝަން ޕްރޮވައިޑްކުރާ މުދަލާއި ހިދުމަތުގެ އަގު ކަނޑަވަރުކުރާފަރާތް ޑިސްޓްރިބިއުޓަރސް ވަޒީފާ ކޮންސްޓްރަކްޝަން ވަނީ ބަލައިގަނެފައިވާކަމާއި، މި އޭޖެންސީގެ ތެރޭގައި މިޔާގެ އޭޖެންޓުން ޕްރޮވައިޑްކުރާ އެއްޗެއް ހުރިހާ ޑިސްޓްރިބިއުޓަރސް އެ ފަރާތުން އެއްޗެއް މިންވަރުކަން ވަޒީފާ ކޮންސްޓްރަކްޝަން އިން ޕްރޮވައިޑްކުރާނެކަމާއި، ހިސާބު ބެލެހެއްޓުމާބެހޭ ގޮތުން އިސްތިސްނާކުރެވޭ ގޮތަށް އޭޖެންޓު ރިޕޯޓުގައި ފެނިގެންދާކަމާއި ކޮންކަމަކަށް ވަޒީފާ ކޮންސްޓްރަކްޝަން އަމަލުކުރަމުންދާ ގޮތް ކަމާއި ބެލެހެއްޓުމުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ޑިސްޓްރިބިއުޓަރސް ބެލެހެއްޓުމުން އަނެއް ކަމަށް ބަޔާންކޮށް 19 ނޮވެމްބަރު 2016 ގައި މިޔާގެ ސޮއިކޮށް އެންމެފަހުގެ ކަނޑައަޅައި، އެންމެ ފަހުން ވަޒީފާ ކޮންސްޓްރަކްޝަން ދައްކަންޖެހޭ ޖީ.އެސް.ޓީގެ އަދަދު ހިސާބުކުރަންވާނީ ވަކި އެ ރިޕޯޓުތަކަށް ބަލައިގެންކަމާއި، ނަމަވެސް ވަޒީފާ ކޮންސްޓްރަކްޝަން ދައްކަންޖެހޭ ކަމަށް މިޔާގެ ބުނާ އަދަދު ހިސާބުކުރުމުގައި ކޮންމެހެން ޕްރޮވައިޑްކުރާ މުދަލާއި ހިދުމަތުގެ ބެލުމެއް ނެތި ކަމަށްވާތީ އެއީ ޖީ.އެސް.ޓީ ޤާނޫނުގެ 12 ވަނަ މާއްދާއާ ޚިލާފަށް ކަނޑައަޅުއްވާފައިވާކަމާއި، ހަމަ އެހެންމެ، ޖީ.އެސް.ޓީ ދައްކަމުން ޖީ.އެސް.ޓީ ޤާނޫނުން ލާޒިމުކުރަނީ އެ ޤާނޫނުގެ 17 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ޖީ.އެސް.ޓީ ލާޒިމުވާ ވަގުތަށް (މުދަލެއް/ހިދުމަތެއް ޓެކްސް އިންވޮއިސްއެއް ތައްޔާރުކުރާ ވަގުތާއި އެ މުދަލުގެ/ހިދުމަތުގެ އަގު ނުވަތަ އޭގެ ބައެއް ލިބޭ ވަގުތުގެ ތެރެއިން ކުރިން ބައްދަލުވާ ވަގުތަށް) ބަލައިގެން ކަމަށްވާތީ، މިޔާގެ ކަނޑައަޅައިފައިވާ ގޮތަށް (ޕްރޮވައިޑްކުރާ މުދަލާއި ހިދުމަތުގެ އަގަށް ނުބަލައި އިސްތިސްނާކޮށްފައިވާ މުދަލާއި އިންވޮއިސް ބޭނުމަށް ބަލައިގެން) ޖީ.އެސް.ޓީ ދައްކަންޖެހުމުގެ ނަތީޖާއަކީ ޖީ.އެސް.ޓީ ޤާނޫނުގެ 17 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އާ ޚިލާފަށް ޖީ.އެސް.ޓީ ދައްކަން ޖެހުންކަން.

ތިންވަނަ ނުކުތާއަކީ: ކޮންވެންޝަނަކުން އިމްޕޯޓުކުރާ ހިދުމަތް މުދަލަކަށް އެ ކޮންވެންޝަން ޖީ.އެސް.ޓީ ދައްކަންޖެހޭނެ ކަމަށް ބަޔާންކުރާ ނުވަތަ އެ ހިދުމަތް މުދަލުގެ ލިބި ހިސާބުތައްވާ ކަމަށް ބުނާނަމަ އެއްގޮތަށް ގާނޫނީ އުސޫލުން ނުވަތަ ހަމައެކަނި ނަގާ ނަމަވެސް ވަގުތީ ޓެކްސްޕޭޔަރުންނަށް އިމްޕޯޓުކުރެވޭ މުދަލަށް ބަލައިގެން ޗާޓަރުން އަދަދެއް ކަސްޓަމަރުންގެ ފައިސާއިން ބޭނުން ހުރިހާ ވަރަކަށް ނުކުތާއެވެ. މި ނުކުތާއާ ގުޅިގެން ހުށަހަޅާފައިވާ ދިފާއުތަކާއި ދަޢުވާފައިވާ ވާހަކަތަކާ ބެހޭގޮތުން ފާހަގަކުރެވޭ ކަންތައްތަކަކީ:

(ހ) ޖީ.އެސް.ޓީއަކީ ރެޖިސްޓަރީކޮށްފައިވާ ފަރާތުން ފޯރުކޮށްދޭ މުދަލާއި ހިދުމަތުގެ އަގުން ނަގާ ޓެކްސްއެކެވެ، އިމްޕޯޓުކުރާ ކޮންމެ މުދަލަކުން ޖީ.އެސް.ޓީ ނެގުމަކީ ދުނިޔޭގެ ބައެއް ގައުމުތަކުގައި ޢާންމު އުސޫލެއް ނަމަވެސް ދިވެހިރާއްޖޭގައި އަމަލުކުރަމުންދާ ޖީ.އެސް.ޓީ ގާނޫނާއި ގަވާއިދުގައި މި ފަދަ އެއްވެސް އުސޫލެއް ބަޔާންކޮށްފައިނުވާކަމާއި، އެހެން ކަމުން ޖީ.އެސް.ޓީ ނެގޭނީ އިމްޕޯޓުކުރާ މުދަލުގެ ތެރެއިން ވެސް ޚާއްޞަ މުދަލުގެ އަގުންކަމާއި، މި ގޮތުން ވައިޓް ކޮންސްޓްރަކްޝަން ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑަށް މުދަލުގެ އަގަކީ ޓެކްސްކުރެވޭ ކަމެއް ނުވާތީ ޖީ.އެސް.ޓީއަކީ ޓެކްސްކުރެވޭ އަންގައި ފިހާރައިންތަކެއް އެރަށްކުރެވެނީކަމާއި، އެހެން ކަމުން އިމްޕޯޓްކުރާ މުދަލަކީ ބަލައިގެން ޖީ.އެސް.ޓީ ދައްކަން ޖެހިގެން ނުދާކަމަށް ޖެހިއްޖެ ކަމަށް ދަޢުވާކުރެވިފައިވާތީއެވެ.

(ށ) ވައިޓް ކޮންސްޓްރަކްޝަންގެ ނަމުގައި އިމްޕޯޓްކުރެވިފައިވާ މުދަލަށް ކޮންޓްރެކްޓް އަދި އެހެނިހެން މުއާމަލާތް ބަލައި ޖީ.އެސް.ޓީ ހިސާބުކުރައްވާފައިވަނީ އޭޖެންޓް ރިޕޯޓްގެ ޖަދުވަލު 1.1 އަދި 1.2 ގައި އެކުލެވޭކަމާއި، މިފަދަ ރ މުއާމަލާތު ކޮންޓްރެކްޓުން ވިއްކައިފައިވާ މުއާމަލާތް ކަމަށް ނަގައިފައިވާ ޚިދުމަތަކީ ބޭރުގައި ޖީ.އެސް.ޓީ ދައްކައިފައިވާ ވަރަށް ވައިޓް ކޮންސްޓްރަކްޝަން ދައްކަންޖެހޭ ޖީ.އެސް.ޓީއެއް ނުނަގާނަމަކީ، މި މުއާމަލާތް ބަލައިން ކޮންޓްރެކްޓް ކޮންޓްރެކްޓަކީ ކޮންމެހެން ނަމެއްގައި އެހެން ބަދަލު އިމްޕޯޓްކުރައްވާ މުއާމަލާތް ކަމަށް ވައިޓް ކޮންސްޓްރަކްޝަނުގެ ކޮންޓްރެކްޓް ލިމިޓެޑް ޝިޕިންގ އާއި ވިއްކުމަށް ހުށަހަޅާ ކަމަށް އަދި މި މައްސަލައިގެ ފުރަތަމަ ބައިގައި ހޯދައިފައިވާ ކުރުމަށް 21 ޖޫން 2016 ގައި ޑޮކިއުމަންޓް ކަސްޓަމްސް ސަބްމިޝަނަކުން ސާފު ކޮންޓްރެކްޓަށް ކަމަށް ބަލާ ޖަޖްމެންޓަކަށް ވާނީ އެންގެވިއްޖެކަމާއި، ނަމަވެސް އަދަދު ކަސްޓަމްސްގައި ބަލައިން ގެނައިން އިމްޕޯޓް ކަމަށް ރިޕޯޓްކޮށްފައި ނުވާތީއެވެ.

ހުކުމްކުރުމަށް: މި މައްސަލައިގެ އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން ހުށަހެޅި ނުކުތާތަކާއި، އަޑުއެހުންތަކުގައި ދެކެވުނު ވާހަކަތަކާއި، ހުށަހެޅި ދިފާއުތަކަށް ރިވިއުކުރުމުގެ ގޮތުން ބަލައިން އެނގޭގޮތަށް ނުކުތާތަކުގެ ހުށަހެޅި ދެ ނުކުތާތަކާ ބެހޭގޮތުން ޓެކްސް އެޕީލް ޓްރައިބިއުނަލްގެ އަޑުއެހުމުގައި ވާހަކަ ދައްކާފައިވެއެވެ. މިގޮތުން ހުށަހެޅި:-

ފުރަތަމަ ނުކުތާއަކީ: ގާނޫނު ނަންބަރު 3/2010 (ޓެކްސް އެޑްމިނިސްޓްރޭޝަން ގާނޫނު) ގެ 30 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ވައިޓް ކޮންސްޓްރަކްޝަން ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑަށް ގާނޫނާއި ގަވާއިދާ އެއްގޮތަށް މުދަލާއި ހިދުމަތުގެ އަގުން ނަގާ ޓެކްސް (ޖީ.އެސް.ޓީ) ރިޕޯޓްކުރުމަށް ދައްކަންޖެހޭ ހަމައަށް ދައްކައިފައިވާތީ ބޭފުޅުންގެ، 1 ޖަނަވަރީ 2014 އިން 30 ސެޕްޓެންބަރު 2015 ގެ މުއްދަތަށް ޖަޖްމެންޓްކުރުމުގައި، ބަލައިން ވަނީ 27

އިސްތިއުނާފުކުރާ 1005048/NOTA-GGST/MDC/2016/08 ނަންބަރު "ނޯޓިސް އޮފް ޓެކްސް އެސެސްމަންޓް" ގައި 2016 އޮކްޓޫބަރު ފަރާތަށް ފޮނުވައިފައިވާކަން.

ދެވަނަ ނުކުތާއަކީ: މީރާއިން އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތަށް ފޮނުވައިފައިވާ "ނޯޓިސް އޮފް ޓެކްސް އެސެސްމަންޓް" އިޢުތިރާޒުކޮށް އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން ވަނީ 27 ނޮވެންބަރު 2016 ގައި އިޢުތިރާޒުކުރާކަން މީރާއަށް އަންގައިފައިވާތީއާއި، އަދި އިޢުތިރާޒުކުރި މައްސަލަ މީރާއިން ބެލުމަށްފަހު، އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން އިޢުތިރާޒުކޮށްފައިވާ 4 ނުކުތާގެ ތެރެއިން، އެ ފަރާތުން އިޢުތިރާޒުކުރި 2 ވަނަ ނުކުތާއަށް މީރާއިން ބަދަލުގެނައުމަށްފަހު، އިޢުތިރާޒުކޮށްފައިވާ 1 ވަނަ ނުކުތާ (އެކްސްޕޯޓްކޮށްފައިނުވާ ކާއްޗެހީގެ ތެރެއިން ވިއްކާފައި ހުރި ތަކެތި އެކްސްޕޯޓްކޮށް ނުވާކަން:LCY/15/16, LCY/15/12) LCY/15/11, LCY/15/17 އާއި 3 ވަނަ ނުކުތާ (މި ކަނޑުފަރިން [redacted] ރިޔާގެ މުދާ ވިއްކާފައިވާއިރު މިއަދަދު އެކްސްޕޯޓްކުރި ކާއްޗެހި އެކްސްޕޯޓްކޮށް ނުވާކަން) އަދި 4 ވަނަ ނުކުތާ (މި ކަނޑުފަރިން އެކްސްޕޯޓްކޮށްފައިވާ ކަސްޓަމްސް ޑިކްލަރޭޝަން އަރިހުގެ ތެރެއިން "ޕްރޮފޯ" އެކްސްޕޯޓްކޮށް ނުވާކަން) އާ ގުޅިގެން ވިއްކާލާފައިވާ ޓެކްސް ދައްކަންޖެހޭނެކަމަށް އަންގައި އިޢުތިރާޒުކުރި މައްސަލަ ނިމުނު ގޮތުގެ ރިޕޯޓް ނަންބަރު 220-OA/2016/77 ޑޮކިއުމަންޓް 15 ފެބްރުއަރީ 2017 ގައި އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތަށް އަންގައިފައިވާކަން.

ތިންވަނަ ނުކުތާއަކީ: އޭޖީ މަރުހަލާގައި ޓްރައިބިއުނަލް ފޮނުވައިދިނުމަށް ދެވުނު މުއްދަތުގައި އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން އޭޖީއަށް ފޮނުވައިދިނުމަށް ކޮންމެހެން ކަމެއްގެ ސިފައިން ބައްލަވާ ކަމަށް ބޭއްވުނު އިރު، ޓީ.އޭ.ސީ.ޖީ ބައްލަވާ ގޮތުގައި އާމްދަނީގެ ހިސާބުގައިވާ އަދަދު، އޭޖީއަށް ފޮނުވައިދިނުމަށް ދެއްވުމަށް އެދި ޓެކްސް ދައްކާ ފަރާތުގެ ހިސާބުތަކާއި ލިޔެކިޔުންތަކުގެ މައްސަލަ ރިޕޯޓްކުރެވުނު އަދަދުތަކާ ގުޅިގެން އެކި ޓެކްސް ފައިސާ ގުޅޭ ސަޕްލައި ޓެކްސް ކަމަށް ބުނެފައިވާ ތިން ޓެކްސް ބަޔާނުގެ 5 ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާކަމާއި، އަދި އޭޖީ ރިޕޯޓުގެ ސެކްޝަނުގައި، ފާސްކުރާ ގޮތުގައި ކަމުގެ އެކި ގޮތްގޮތުގައި ބަޔާންކޮށްދިނުމަށް، އޭޖީ ކުރެވުނު މުއްދަތުގެ ރިޕޯޓް އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން ބަޔާންކޮށްދިނުމަށް ކަމަށް ފާހަގަކޮށް ރިޕޯޓް ބަޔާންކޮށްދިނުމަށް ދެފަރާތުން ޓެކްސް ދައްކާ ފަރާތުން އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުގެ ކަމަށްބުނާ ގޮތުގައި އަންނަނިވި ކަންކަން ހިމެނޭގޮތަށް އަންގައިފައިވާކަމާއި،

އެއްވެސް ކަމެއް؛

1. ދެފަރާތުގެ މައްސަލަ ނަގާފަ ފައިސާއިން ލިބޭ އާމްދަނީގެ އަދަދު ވަކިން އެނގޭނެހެން ބަޔާންކޮށްދިނުން
2. އިންވޮއިސް ބޭނުމުގެ ގޮތުގައި އެކިކަހަލަ އަދަދުތަކާ ގުޅޭ ސަޕްލައި ޓެކްސް އިންވޮއިސްތައް ކޮންމެ ޓެކްސް ނަމޫ މުއްދަތަކަށް ވަކިން ބަޔާންކޮށްދިނުން
3. އިންވޮއިސް ބޭނުމުގެ ގޮތުގައި އެކިކަހަލަ އަދަދުތަކާއި ގުޅޭ އިންވޮއިސްތައް، އިންވޮއިސް ޓެކްސް ސަޕްލައިމަންޓްގައިވާ ތަރުތީބުން، ކޮންމެ ޓެކްސް މުއްދަތަކަށް ވަކިން ބަޔާންކޮށްދިނުން
4. މާލެ ގަނޑަނަށް ކުރެވޭ ގަނޑުގެ ތަފްސީލު (ގަނޑު ކުރެވޭ މުއްދަތާއި އަދި ގަނޑު ކުރެވޭ މިންވަރު) ބަޔާންކޮށްދިނުން

5. ޖީ.އެސް.ޓީ ބަލާނުލައި އެއްޗެހި ޓެކްސްގެ ގޮތުގައި ހިމަނައިފައިވާ އަދަދުގެ ތަފްސީލު ދައްކުވައިދޭ ސްޕްރެޑްޝީޓުތަކާއި، އެއްޗެހި ޓެކްސްގެ ގޮތުގައި ހިމަނައިފައިވާ އަދަދުގެ ތަފްސީލު ދައްކުވައިދޭ ސްޕްރެޑްޝީޓް (އެކްސެލް (Excel) ފޯމެޓުގައި) ތައްޔާރުކުރުން

6. ޖީ.އެސް.ޓީގެ ގޮތުގައި ދައްކަންޖެހޭ އަދަދު ހިސާބުކުރުމަށް ބޭނުންވާ އެކިއެކި ލިޔެކިޔުންތައް ބެލެހެއްޓުން

7. ވިޔަފާރީގެ ލިޔެކިޔުންތައް އެ މުއައްސަސާއެއްގައި ހިސާބުކުރާ މުއްދަތު ނިމުމުގެ ފަހުން 5 އަހަރު ދުވަހުގެ މުއްދަތަށް ބެލެހެއްޓުން؛

މިފަދައިން ހިމަނާފައިވުމުން، މިއާއިން އޮޑިޓްކުރުމަށްފަހު، އެކަމުގައި ފާހަގަކުރެވުނު ނުކުތާތަކުގެ މައްސަލަ ބިނާކޮށް، އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތަށް ފޮނުވައިފައިވާ "ނޯޓިސް އޮފް ޓެކްސް އެސެސްމަންޓް" އިން ކަނޑައަޅާފައިވާ އަދަދަކީ ޓެކްސްއާބެހޭ އިދާރީ ޤާނޫނުގެ 39 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އާ ހިލާފު ނިންމުމެއް ނޫންކަން. އެ މާއްދާގެ (ހ) ގައި

"މިގޮތުން ޓެކްސް ދައްކާ ފަރާތުގެ ހިސާބުތަކާއި ލިޔެކިޔުންތަކުން އާމްދަނީ ހޯދުމަށް، ނަގަދު ބަލައިގަނެ ރަސީދުނުކޮށް، އެކަމުގައި ފާހަގަކުރެވުނު ނުކުތާތަކުގެ މައްސަލަ ބިނާކޮށް، އެޑްޖަސްޓްމަންޓް ހަދައިގެން ޓެކްސްގެ އަދަދު މިޔާރަށް ކަނޑައެޅިދާނެއެވެ...."

ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގޮތުގެ މަތިންނެވެ.

ހަވާލާދެވޭ ޤަވާއިދު: ގަވާއިދު ނަންބަރު 2013/R-45 (ޓެކްސްއާބެހޭ އިދާރީ ގަވާއިދު)ގެ 14 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި ވަނީ

"ޤާނޫނުގެ 27 ވަނަ މާއްދާގެ އަސާސުގައި އަންނަނިވި ގޮތުގެ މަތިން، އެ ވިޔަފާރީގެ މުއައްސަސާ ޓެކްސްއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ ހިނގާ ކަންކަމާ ވިޔަފާރިކުރުމުގެ، އެ ވިޔަފާރީގެ އާމްދަނީ، ޚަރަދު، ހެޔޮބަދަލު އެލަވަންސް، ޓެކްސް ކްރެޑިޓް، އައުޓްޕުޓް ޓެކްސް، އިންޕުޓް ޓެކްސް، މިފަދަ ހިސާބުތަކާއި އަދަދު ނަގާ ޓެކްސްގެ އަސާސީ މަޢުލޫމާތު، ދައްކަންޖެހޭ ޓެކްސް އަދި ވެރިފައިކުރުމަށް ޓެކްސްގެ އަދަދު ހިސާބުކުރުމަށް ބޭނުންވާ ރެކޯޑްތައް ބަލަހައްޓަންވާނެއެވެ. އޭގެ ތެރޭގައި އަންނަނިވި ރެކޯޑްތައް ހިމެނެއެވެ.

....

(2) ވިޔަފާރި ނުވަތަ ވިޔަފާރީ ހަރަކާތްތަކާ ގުޅޭ ދުވަހުން ދުވަހަށް ލިބޭ އަދި ހަރަދުކުރާ ފައިސާއާ ގުޅޭ ރެކޯޑްތައް؛

....

(13) އެ ވިޔަފާރީގެ އާމްދަނީ އާއި ޚަރަދު އަދި އެ ވިޔަފާރީގެ ޓެކްސް ބަލާނުން ނުވަތަ މާލީ ހިސާބުތަކުގައިވާ އަދަދުތަކުގެ ސަބަބުތައް ތަޙުލީލުކުރުމަށް ބޭނުންވާ އެހެނިހެން ލިޔެކިޔުންތައް؛ ..."

މިފަދައިންކަމާއި، ގަވާއިދު ނަންބަރު 2011/R-43 (މުދަލާއި ޚިދުމަތުގެ އަގުން ޓެކްސް ނެގުމުގެ ގަވާއިދު) ގެ 92 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި، ޓެކްސް ދައްކާ ފަރާތުން ޖީ.އެސް.ޓީގެ ގޮތުގައި ދައްކަންޖެހޭ އަދަދުގެ ސަބަބުން ދައްކައިދިނުމަށް ބޭނުންވާން ލިޔެކިޔުންތަކުގެ ތަފުސީލު ބަޔާންކޮށް އެ ފަދަ ލިޔެކިޔުންތައް ބަލަހައްޓަންވާނެ ކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައިވާކަމާއި، އަދި ޖީ.އެސް.ޓީ ޤާނޫނުގެ 48 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި، ޓެކްސް ދައްކާ ފަރާތުން ބަލަހައްޓަން ޖެހޭ މުޢާމަލާތުގެ ލިޔެކިޔުންތައް 5 އަހަރުދުވަހުގެ މުއްދަތަށް ބަލަހައްޓަންވާނެ ކަމަށް ވެސް ބަޔާންކޮށްފައިވުމުން، ޓެކްސް ނެގޭ މުއްދަތުގައި އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން ދައްކަންޖެހޭ ޓެކްސްގެ މިންވަރު އަޑިއަށްޓަކައިދިނުމަށް ބޭނުންވާ އެންމެހައި ލިޔެކިޔުންތައް ފުރިހަމައަށް ބެލެހެއްޓުމަކީ އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުގެ ޒިންމާއެއްކަމާއި، އަދި އެފަދައިން ދިނުމުގެ ބަލަހައްޓައިފައި ނުވާތީ، އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން ދައްކަންޖެހޭ ޓެކްސްގެ އަދަދު ހިސާބުކޮށްފައިވަނީ، މުދާ ގަތުމަށް ކޮންމެ ފަހަރަކު ގަތް ބާވަތްތަކާ (ގަތް މުދަލުގެ އަގު) މައްޗަށް ކަނޑައަޅައިފައިވާ ފައިދާގެ ނިސްބަތަށްބަލައި އިތުރުކޮށް އޮޑިޓް ރިޕޯޓުން އެނގެންކަމާއި، އަދި މިކަން އިޢުތިރާޒުކުރި މައްސަލަ ނިމުނު ގޮތުގެ ރިޕޯޓު (15 ފެބްރުއަރީ 2017) ގެ 5 ވަނަ ނަންބަރުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާތީކަން.

ފަސްވަނަ ނުކުތާއަކީ: މިގޮތުން އަދަދު ކަނޑައަޅާފައިވަނީ އޮޑިޓަރުންނަށް ފޯރުކޮށްދިނުން ލިޔެކިޔުންތަކުން ބެލުމެއްނެތިކަމަށާއި، އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން އިޢުތިރާޒުކުރި ވިއްކާފައިވާ އަދި އެއަށް ޖީ.އެސް.ޓީ ވެސް ދައްކައިފައިވާ ބައެއް މުދާ އަދަދު ކަނޑައެޅުމުގައި ހިމަނައިފައިވާކަން ކަމަށް އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން ބުނެފައިވިނަމަވެސް، އޮޑިޓް ރިޕޯޓު ފަހަރަކު ކަނޑައަޅާފައިވީނަމަވެސް، އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން ފޯރުކޮށްދިނުމާއި މަޢުލޫމާތާއި ހުށަހަޅައިފައިވާ ލިޔެކިޔުންތަކުން ބަލާ އެކަންކަމަށް ރިޢާޔަތްކުރުމަށްފަހުކަމާއި، އެގޮތުން 27 އޮކްޓޫބަރު 2016 ގައި އެފަރާތުން ފޮނުވާފައިވާ މެއިލްގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ އޮބްޖެކްޝަނާއި ހުރި ޑޮކިއުމަންޓް އަދި ހަރުމުދަލާއި މުދާ ވެސް އޮޑިޓް ރިޕޯޓު ފައިނަލްކުރުމުގައި <u>ވެސް ހަމަޖެހޭކަމުގެ މަތިން</u> <u>އުނިކޮށްފައިވާކަމާއި</u>، އިސްތިއުނާފުކުރުމުގެ ހުށަހަޅާ ފޯމުގެ 8.2.2 ގައި "މިޤާ އޮޑިޓަރުން ފޯރުކޮށްދިނުމުގެ އެދުން ހުރި ލިޔެކިޔުމެ..." އަދި 8.2.3 ގައި "އޮޑިޓުގެ ތެރޭގައި މިޤާ އޮޑިޓަރުންނަށް ފައިލްގެ ރިކޯޑްތަކުން 6 އިންވޮއިސްއެއް ފެންނަން ނެތް" ކަމަށް ބުނެފައިވާ ފަދައިން <u>މިގޮތުން އަދަދު ކަނޑައަޅައިފައިވަނީ އޮޑިޓަރުންނަށް ފޯރުކޮށްދިނުމާއި ލިޔެކިޔުންތަކުން ބެލުމަށްފަހު ކަމާއި މަތީގައި ލިޔެކިޔުންތަކުގެ ގޮތުން މިގޮތުން ފާހަގަކޮށްފައިވާކަން</u> ހަމަވާކަމާއި، އެހެންކަމުން އޮޑިޓްކޮށްފައިވާ ލިޔެކިޔުންތަކުގެ ބޭނުމެއްނެތި ކަމަށްވާނަމަ މަތީގެ ލިޔެކިޔުން ފާހަގަކުރުމަށްފަހު އެކަން އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތަށް އެންގުމަކީ މުސްތަޙިޤު ކަމެއްކަމާއި، އަދި އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން ހުށަހަޅާފައިވާ އިންވޮއިސްތަކާއި ޑެލިވަރީނޯޓާއި، އިންވޮއިސްތަކުގެ ފުރިހަމަކަން މިގޮތަށް ދިމާވެފައިވާ ހާލަތުގައި މިގޮތުން އަދަދު ކަނޑައަޅާފައިވުމަކީ އުސޫލާއި ޚިލާފު ގޮތެއް ނޫން ކަމަށާއި، މިކަން އިޢުތިރާޒުކުރި މައްސަލަ ނިމުނު ގޮތުގެ ރިޕޯޓުގެ 7 ވަނަ ނަންބަރުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާތީކަން.

ހަވަނަ ނުކުތާއަކީ: އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން، އިސްތިއުނާފީ ފޯމުގެ 8.2.5 އަދި 8.2.6 ގައި މިގޮތުން ނަންގާފައިވާ ނަންބަރުތަކާ އިންސާފުން އެއްބަސްވެފައިވާ ނަންބަރުތަކާ ބެހޭގޮތުން ބުނެފައިވާ ކަމެއްވިޔަސް، މިގޮތުން އަދަދު ކަނޑައަޅާފައިވަނީ ޓެކްސްގެ ޤާނޫނާއި ގަވާއިދާއި ޚިލާފަށް ކަމަށް، އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން ދަޢުވާ ކުރާނަމަ، އެދަޢުވާ ސާބިތުކޮށް ދިނުމުގެ ޒިންމާ މަސްއޫލިއްޔަތުވަނީ ދަޢުވާ އުފުލާ ފަރާތް ކަމަށް ނުވަތަ އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުގެ

މައްޗަށްކަން އެނގެއެވެ، މިގޮތުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2010/SC-A/02 ވަނަ ޤަޟިއްޔާގެ ފުރަގަހުގައިވާ ނުކުތާތަކުގައި ތިންވަނަ ކަމުގެ ގޮތުން މަދަނީ ދުސްތޫރީ ޙައްޤުތަކުގައި، އެއް ފަރާތަކުން އަނެއް ފަރާތަށް ކުރިމަތިލާ "ދައުވާ" (plea) ސާބިތުކުރުމުގެ މަސްއޫލިއްޔަތު އުފުލަންޖެހޭ ފަރާތަކީ އެ "ދައުވާއެއް" ކުރާ ފަރާތަކަށް ބަޔާންކޮށްފައިވާއިރު، އަދި ގަވާއިދު ނަންބަރު 2012/R-25 (ޓެކްސް އެޕީލް ޓްރައިބިއުނަލްގެ ގަވާއިދު) ގެ 34 ވަނަ މާއްދާގައި

"ޓްރައިބިއުނަލަށް ހުށަހެޅޭ މައްސަލައެއްގައި ހުރި ސާބިތުކޮށްދޭންޖެހޭނީ މައްސަލަ ހުށަހަޅާ ފަރާތުން..."

ކަމުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާކަން.

ހަތަރުވަނަ ނުކުތާއަށް: ޓެކްސް އެޕީލް ޓްރައިބިއުނަލްގެ ގަވާއިދު ގެ 6 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައިވާ ގޮތުގެ މަތިން ޓެކްސް އެޕީލް ޓްރައިބިއުނަލަށް އިސްތިއުނާފު ކުރާ މައްސަލަ ބަލައިގަތުމުގެ އިޖުރާއާތު ފެށުމުގެ ކުރިން ހުރިހާ ހުށަހަޅަންޖެހޭނީ ޓެކްސް ދައްކާ ފަރާތުން އިއުތިރާޟުތައް ކުރިއަށް ހުށަހަޅާފައިވާ ހުރިހާ ލިޔެކިޔުންތަކާއެކު، އެ ކަމެއް އިސްތިއުނާފުކުރުމަށް ޓްރައިބިއުނަލަށް ހުށަހަޅަންވާނީކަމަށް ބުނެފައިވާކަމާއި، އަދި އެ ގަވާއިދުގެ 18 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ 3 ވަނަ ނަންބަރުގައި އިސްތިއުނާފުކުރުމަށް ޓްރައިބިއުނަލަށް ހުށަހަޅާނަމަ، "އިސްތިއުނާފު ކުރާ މައްސަލައާ ގުޅޭ ގޮތުން ހުށަހަޅަންޖެހޭ ލިޔެކިޔުންތަކާއި ނުކުތާތަކުގެ މައުލޫމާތު؛" އަދި 6 ވަނަ ނަންބަރުގައި "ހުށަހަޅާ ހުށަހަޅާ ފަރާތުގެ އެނގޭ ފޯނު" އާ އެކުގައި ކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައިވުމުން، އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން އިސްތިއުނާފު ކުރުމަށް ހުށަހަޅާ ފޯމުގެ 8.4.2 ގައި ފުރަގަހުގައިވާ ނުކުތާ ދެނެގަތުން ހުށަހަޅަން އިޢުތިރާޟުތަކުގައިވާނެއެވެ، އެ ކަމާ ދެނެގަތުން ހުށަހަޅާ އިއުތިރާޟުކުރި މައްސަލަ ހުށަހަޅާ ގޮތުގެ ތަފްޞީލްގައި ވަކި ހުށަހަޅަންޖެހޭ ނުކުތާތަކަށް ބަލާނުވެއެވެ، އެ ނުކުތާއަށް އިސްތިއުނާފު ކުރީ މީގެ މައްސަލައިގައި ގޮތެއް ކަނޑައެޅުމަށް ނުކުތާއެއް ކަމަށް ހުށަހަޅާ ނުފެނެއެވެ.

ފަސްވަނަ ނުކުތާއަށް: އިސްތިއުނާފު ކުރާ ގޮތުން، އެމްޑީއެސް ފައިދާއާ ޓެކްސް ރިޓާރން ބަލައިގަނެފައިވާ ޓެކްސް ކަނޑައެޅުން "ފޮރެން" އެކްސްޗޭންޖު ނުވާކަމަށް ބުނެފައިވާތީ، ފޮރެކްސްގެ މުއާމަލާތްތަކަށް ރިޢާޔަތްކުރުމަށްވެސް އަދި އެ ބާބު ގަވާއިދު ސަރަހައްދު ފޯމުގެ ޓެކްސް ރިޓާރނަށް ބަލައިގަނެފައި ނުވާކަމެވެ، އިސްތިއުނާފު ކުރުމުން ދިނުމަކަށް ބާރުގެ މިންވަރު ބައްޓަންކޮށްފައިވާ ދަށުން ބަލައިގަނެފައިވާކަމެވެ، އަދި އޭޖެންޓުކުރުން ދެއްވާފައިވާ ވަކި އިންވެސްޓްމަންޓުތަކަށް އިންވެސްޓްމަންޓް ނަންބަރު ދޭންޖެހޭ ކަމެވެ، އިންވެސްޓް ނުވާ ހުށަހެޅި ހުށަހަޅާ ތަކެތި ވަކި ކަނޑައެޅުމަށް ބައްސަވަނީ ގޮތަކަށް ހުށަހަޅާފައިވާކަމެވެ، މިގޮތުން ފައިދާ ދެއްކުމުގެ ފޯރެކްސްގެ ޓެކްސް ސަރަހައްދު އަދި ހުށަހެޅި އިއުތިރާޟުކުރި ވަކިވަކިގައި އިސްތިއުނާފު ކުރާ ގޮތުން ހުށަހަޅާފައިވާ ގޮތަކީ ހުށަހަޅާ އިސްތިއުނާފު ކުރާ ގޮތުން ހުށަހެޅި މައްސަލައެއްގައި ހުރި ސާބިތުކުރުމުގެ ބުރަ އުފުލާނީ އިސްތިއުނާފު ކުރާ ގޮތުން ކަމަށް، ގަވާއިދު ނަންބަރު 2012/R-25 (ޓެކްސް އެޕީލް ޓްރައިބިއުނަލްގެ ގަވާއިދު) ގެ 34 ވަނަ މާއްދާއިން ސާފުކަން އެނގެން އޮންނަކަމެވެ، އަދި ހުށަހެޅި ހުރިހާ ހުށަހަޅާ ދަލީލު ހުށަހަޅަމުން

ނުންނަކަން ސާބިތުކޮށްދިނުމަކީ އިޢުތިރާޟްކުރާ ފަރާތުގެ ޒިންމާއެއްކަން، ގަވާއިދު ނަންބަރު 2013/R-45 (ޓެކްސް އެޕީލް ޓްރައިބިއުނަލްގެ ގަވާއިދު)ގެ 38 ވަނަ މާއްދާއިންވެސް ސާފުކޮށް އަންގާން އޮތުމުން، މިގޮތުން އަދަދު ކަނޑައަޅައިފައިވާ ޓެކްސް ނުގުޅޭކަމާ ދައްކާ ފޯރުމުގެ 39 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އާ ޚިލާފުވެފައިވާކަން ބަލަންޖެހޭ ސަބަބެއް ނެތްކަން.

ނުވަވަނަ ނުކުތާއަކީ: ޓެކްސް ދައްކާ ފަރާތުން އެފަރާތުގެ ހިސާބު އަހަރުގެ ޓެކްސް އިންވޮއިސްއެއް ފުރިހަމަކޮށްފައި ނުވާކަމާއި، އަދި މިގޮތުން އެސެސްމަންޓެއް ހަދަންޖެހުނީ ޓެކްސްދައްކާ ފަރާތުން އިންވޮއިސްތަކުގެ ފުރިހަމަ ސިސްޓަމް ލިޔުމެއް ހުށަހަޅައި ނުދީފައިވާތީ ކަމާއި، ދިނަ އިންވޮއިސްގެ ނަންބަރުތައް 2012 ވިޔަފާރިއަށް މި އިންވޮއިސްތައް ހިމެނުވިފައިވާ 2014 ގެ ބާކީގެ ތެރޭގައި ކަމާއި، އަދި 04 ފެބްރުއަރީ 2016 "ވިޔަފާރިން ހުށަހަޅަން އަންގާ އެންގުން" އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތަށް ފޮނުވުމުންވެސް މި އެންގުމުގައި ބާކީކޮށްފައިވާ ވިޔަފާރިތަކަށް، ހުށަހަޅަންޖެހޭ އެންމެ ފަހުގެ ތާރީޚު ނިޔަލަށް (06 މާރިޗު 2016) ހުށަހަޅާފައިނުވުމުން މިގޮތަށް ވިޔަފާރި މަޢުލޫމާތުތަކާ ވިޔަފާރިތަކުގެ މައުލޫމާތު ހިމެނޭ ބެލެންސް އެއްވެސް އެކައުންޓެއް ހުށަހަޅާފައިނުވާކަމާއި، އެ ފަރާތުން ދައުލަތަށް ޓެކްސް އަދަދު ކަނޑައެޅުން އެސެސްމަންޓް އެއް ފުރިހަމަކޮށް، އޭގެ ފަހުން އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން 6 <u>އިންވޮއިސް އެއް މިގޮތަށް ފޮނުވާ ބައެއް މައުލޫމާތު ހިއްސާކުރުމުން މިގޮތުން އެ ކަންތައްތަކަށް ވެސް</u> <u>ރިއާޔަތްކުރައްވާފައިވާކަމާއި،</u> ހ އިންވޮއިސް އެއް އެފަރާތުން ދިފާޢުގައި މިގޮތުން ކުރި ޓެކްސް އެއްބަސްވުން ދޭކަން ނުވަތަ ހުރި ވިޔަފާރިއެއް ދިފާޢުކަން ކުޑަވެސް މިންވަރަކަށް ހާމަވާ ކަމެއް ނުންނަކަން.

ދިހަވަނަ ނުކުތާއަކީ: ޓެކްސް މަސްދަރުގައި ބޭނުމަށްފަހު ފަރާތުން ފުރުޞަތުދިނުމާ މައުލޫމާތުގެ މައްކަން ބަޔާން އެބައި އިސްތިހާރު އަދަދުތަކަށް ގެންސްފައިވާކަމާއި، މިގޮތުން ދޫކޮށްގެ ސިޓީ އަދި ފުރައިވޫޓް ވަނީ އެކަން ސާބިތުވާ ވިޔަފާރިން ލިބުނު ޓެކްސް މަސްދަރުގައި އެނގެނިފައި ކަމާއި، އަދި ހޯދައި މުދަލުގެ ވިސްނުމަށް އެފަރާތުން ފުރުޞަތުދިނުމުން އެ ވިސްނުމުގައި ހުރި މުއާމަލާތު މިގޮތުން ޓެކްސްކަރުދާސް ރިޢާޔަތްކުރައްވާފައި ކަމާއި، މި ހުރި ކަމަކަށް މިގޮތުން ރިޢާޔަތްކުރައްވާފައިވާ އެފަރާތުން މި ކަންތައްތަކުގެ ހުށަހެޅުން ސާބިތުކޮށްދިނުމުން ކަމާއި، އަދި ބޭނުން ބަހުރުވަ ސާބިތުކޮށްދިނުމަކީ، މިހުރިހާ އެޕީލް ސެކްޝަނާއި އެ މައުލޫމާތު ވިޔަފާރިތަކުގެ އެންމެހާ މުހިއްމު ގޮތް އިންވޮއިސްތަކާއި، ރިޕޯޓުތައް ފައިސާގެ އަދަދު އެނގޭނެ ރިޕޯޓުތަކުގައި އެފަރާތުން ބެލެވިދާނެކަމަށްވެސް، އިންވޮއިސްތަކާއި ރިކޯޑްތައް ބަލަހައްޓައި މިގޮތަށް ފުރިހަމަކުރައްވާފައިވާކަން.

އެގާރަވަނަ ނުކުތާއަކީ: އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން ޓެކްސް ރިޕޯޓުގެ ވިސްނުމުގައިވާ ކަންކަން ފުރިހަމަ ނުވާކަމަށް އިޢުތިރާޟުވެފައިވާކަމާއި، އަދި އެފަރާތުން ބާކީކޮށްފައިވާ ބަޔާންކުރާ ފޯރުމާއި ގަވާއިދުން މުޅިދުނިޔާ ފަރާތުން ރިޕޯޓް ބެލެހެއްޓުމަކީ ޓެކްސް މަޢުލޫމާތު ކަނޑައަޅާ ގެއްލުމަކީ ބެލެންސްޝީޓްގެ ކަމުގައި އަދި ރިޕޯޓް ބެލެހެއްޓުމާއި މިގޮތަށް އެ ރިޕޯޓް ފުރިހަމަކޮށްދިނުމަށް އެއްވެސް މިންވަރަކަށް އިސްލާހުކޮށް ނުންނަކަން ފަހަތުގެ ގޮތަކަށް ބަލާ ނިންމަވާފައިވާކަމާއި، އެކަމުން އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުގެ ބަލާފައިވާ "މިރާގެ ވިސްނުމާ ކަނޑައަޅާ މިފަދަ ހާލަތެއްގައި ހަމައެކަނި ދައުލަތަށް އަދަދު ކަނޑައަޅާފައިވާ ކަމެއް އެނގޭނެ." މިފަދައިން ބާކީކޮށްފައިވާ، މިހެން ޓެކްސް ބޭނުމަށް އެ ފަރާތުން މި ވިސްނުމާ ބެހޭގޮތުން ފުރުޞަތު ވިޔަފާރިން ބަލާގޮތް މައުލޫމާތުދީފައި، އަދި "އެއީ ޕީއެސްއީގެ ގޮތުގައި ދައުލަތަށް އަދަދު ކަނޑައަޅާ މިންވަރެއް ނުންނެވެ. އެކަށީގެ

ފޮލްޑަރުގައި ވަކި ރިޕޯޓެއް ނުބެލެހެއްޓުމަކީ އެ ފަރާތަކުން ދައްކަންޖެހޭ ޖީއެސްޓީގެ އަދަދަށް ބަދަލެއް އަންނަންޖެހޭ ކަމެއް ނޫނެވެ." މިފަދައިން ބަޔާންކޮށްފައިވުމުން، އަދި ކަސްޓަމަރުންގެ ބޭރުސާ ވާންޖެހޭ އެފަރާތުން ބަލަހައްޓާފައިވާ ރިކޯޑުތަކަށްނުބަލައި، އަދި ރިކޯޑުކަމަށް ބަލަހައްޓާފައިވާ ހިސާބުގައި މިރާއިން ދައްކަންޖެހޭ އަދަދު ކަނޑައަޅާނީ ހަމަ އެސެސްމަންޓެއްކަން ބޭނުންކޮށްގެން، މިހިސާބުގައި އެފަރާތަށް ރިކޯޑު ބެލެހެއްޓުމުގެ ޒިންމާކަން ޓެކްސްގެ ދަރަނިތަކާއި، އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތުން އެ ރިކޯޑުތައް މިރާއަށް ފޯރުކޮށްދިނުމަށް އިސްކަންދީފައި މިންވަރު އެފަރާތުގެ އަމިއްލަ އިޚްތިޔާރެއް ހަމަޖެހޭކަން.

ފަސްވަނަ ނުކުތާއަކީ: އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތުގެ ބައްޔަށައި "މިރާއިން މިހާރު ދެންނެވިފައިވާ ކަމަކީ، އެ ތަފާސް އުސޫލުތަކުން އަދަދުތަކާއި ތަޖުރިބާ ހުރިކޮށް ހާމަކުރުމެއް، އުސޫލުތަކުން އެއްބަސް އަދި މިންވަރު އަދި އެ މިންވަރާ ބަހަނގާ މިންވަރުއަކަށް ސާބިތުކޮށްދިނުމެވެ" މިފަދަ ބައްޔަންކޮށްފައިވުމުން، މިރާއިން އަދަދުކުރުމުގައި އެކުގެ އިސްކަންދޭނެގޮތަކީ ޤާނޫނާއި ގަވާއިދުގައި ކަނޑައަޅަން ބައްޔަންކުރުމުގައިވާ ޝަރުޠުތަކާއި، ކަނޑާ ޓެކްސްދައްކާ ފަރާތަކާއި ގުޅޭ މިރާއިން އަދަދުކުރަންޖެހޭ ހަމަހަމަކަމާއި ކަމުގައި، ފާއިޒާ، މިހާލަތުގައި ޓެކްސްދައްކާ ފަރާތުން އަޅާ ރިޕޯޓްގެ ފޮޓޯގައި ގޮތް ހިއްސާކުރަނިވި އެ ފޮޓޯ މިރާއިން ބަދަލުކުރަންޖެހޭ ސަބަބުތަކާއި ނޫންކަމާއި އަދި އެ ފަރާތުން އެކަށީގެންވާ އާބާރު ކަނޑައަޅަން އެ ފަރާތުން ބައިނާލް މައުލޫމާތު ހޯދުމުގެ ފުރުސަތު ލިބިފައިވާ މިވާ އާބާރު ރިޕޯޓުގައި އެކުލެވޭ އުސޫލުން ނިޔަލާ މައުލޫމާތު ހިމެނުމަކީ ތާބިޢުވެ ނުކުތާކުރެވޭނެ ކަމެކެވެ.

ހަވަނަ ނުކުތާއަކީ: ޓެކްސް އުސޫލުތަކުން އޮޑި ހާމަކުރުމުގައި، ކޮޕީކުރި ސާފު އަދި ވެރިއިރުގެ އާއި ބިލް މައުލޫމާތާއި ހަވާލާ މެނޭޖުމެންޓް ފިނޭންޝަލް ރިޕޯޓިންގއިން، ޓެކްސްއާއި ބިލް މައުލޫމާތު (ކޮމިޕިއުޓަރެއްގެ ކޮން ސަރަހައްދު ހެދުމަށް) އޮތްކަން ސާބިތުވުމަކީ ފިނޭންޝަލް ރިޕޯޓިންގް އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތުން ހުށަހަޅައިދީފައި ނުވާނީ ޕޮއިންޓް ސަޕްލައި ކުރިކަމާ، މިރާއިން ވަނީ އެކްސްޕްލައިން ކުރުމަށް އެފަރާތުން ހުށަހަޅާ މައުލޫމާތު ހުށަހެޅުމުގައި ޒިންމާދާރު ސަރަހައްދުން ހުށަހަޅައިފައިވާ އާ މައުލޫމާތު އެ ފަރާތުން ފޯރުން ޓެކްސްރިޕޯޓްމެން، އެ މައުލޫމާތަކީ ރިޕޯޓްތަކުން އަދަދުތަކާ ކަސްޓަމަރުންގެ ބަދަލު ގެއްލުމެއްވިކަމާއި، އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތުގެ ވިޔަފާރީގެ މުޢާމަލާތުތަކާ ބެހޭ ތަފްސީލު ހާމަކުރެވޭ ސަބަބުކަން ނުލައި މިންވަރަށް ސާބިތުކުރުމުގެ ބާރު މިރާއިން ނުހުރި ދުސްތޫރީކަމެއްކަން.

ޓްރައިބިއުނަލުން ފާހަގަކުރެވުނު ނުކުތާތައް

މި މައްސަލަ އިސްތިއުނާފުކުރުމުން ލައިޓް ކޮންސްޓްރަކްޝަން ކޮމްޕެނީ ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑް (އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތް) ގެ ފަރާތުން ފާހަގަކޮށްފައިވާ ނުކުތާތަކާއި، ދައުލަތައިވާ ވަކާލާތުކުރާ، މޯލްޑިވްސް އިންލަންޑް ރެވެނިއު އޮތޯރިޓީ (މިރާ) ގެ ފަރާތުން ދައުލަތައިވާ ވަކާލާތުކުރާ، މައްސަލައާ ގުޅޭން ދެފަރާތުން ހުށަހަޅާފައިވާ ލިޔެކިޔުންތަކާއި ސާބިތުކުރުމަށް އަދި ފާހަގަ ނަމަކުރެވުނު ބަލާއިރު، އަންނަނިވި ކަންކަން ފާހަގަކުރެވެއެވެ.

ފުރަތަމަކަމަކީ: އިސްތިއުނާފުވާ ފަރާތުން ޓޫރިސްޓާއި ގަވާއިދުގައި ކަނޑައަޅައިފައިވާ މިންވަރަށް ބަލަހައްޓައިފައިނުވާ ކޮން ރިޕޯޓުތަކެއް ކަމެއް މިހާރުން އެއްގޮތަކަށް ވެސް ބަޔާންކޮށްފައި ނުވާކަމާއި، އަދި އޮޑިޓަށް ބޭނުންވާ އެއްވެސް ލިޔެކިއުމެއް ފޯރުކޮށްނުދީ ވާ ކަމެއް ނުވަތަ ފޯރުކޮށްނުދީ ވަނީ ކޮން ލިޔެކިއުމެއް ކަމެއް ވެސް ބަޔާންކޮށްފައި ނުވާކަމަށް އިސްތިއުނާފުވާ ފަރާތުން ބުނެފައިވާއިރުވެސް، އޮޑިޓް ރިޕޯޓުގެ ސެކްޝަން 5 ގައި، އިސްތިއުނާފުވާ ފަރާތުން ބަލަހައްޓަންޖެހޭ ލިޔެކިއުންތަކާއި އިސްތިފާދާކުރަންވީ ކޮންތާކުން ދެއްކުމަށްވެސް، އޮޑިޓަށް ބޭނުންވާނެ ލިޔުންތަކެއް އެނގިދާނެގޮތަކަށް އެނގޭކަމާއި، އަދި އިސްތިއުނާފުވާ ފަރާތުން އެފަރާތުގެ ހިސާބު އަދަދުތައް ޓެކްސް އިންވޮއިސްއެއް ފޯރުކޮށްދީފައި ނުވާކަމަށް، އަދި އިންވޮއިސްތަކުގެ ފުރިހަމަ ލިސްޓާއި ސިސްޓަމް ރިޕޯޓް ވެސް ފޯރުކޮށްދީފައިވާ ކަމަށް، މީގެ އިތުރުން ޖީއެސްޓީ އިންވޮއިސްތަކުގެ ނަންބަރުގައި 2012 ވަނަ އަހަރު މި އިންވޮއިސްއަށް ހިމަނާފައިވަނީ 2014 ގެ ބައެއް ތާރީޚުތަކުގައި ކަމަށް ހުށަހަޅައިފައިވާ ލިޔެކިއުންތަކުން އެނގޭހިނދު، ޤާނޫނު ނަންބަރު 10/2011 (ޓެކްސް ބެލެހެއްޓުމުގެ އިދާރީ ޤާނޫނު) ގެ 27 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި ޓެކްސް ދެއްކުން ލާޒިމުވާ ފަރާތްތަކުން ޓެކްސް ޤާނޫނުގެ ދަށުން ބަލަހައްޓަންޖެހޭ ލިޔެކިއުންތަކާއި ރެކޯޑުތަކުގެ އިތުރުން، މިހާރުން ބޭނުންވެއްޖެ ހިނދަކުގައި، އެކަމަށް ފުރުސަތު ލިޔެކިއުންތަކާއި، މާލީ ހިސާބުތަކާއި ބެލެހެއްޓުމުން ޓެކްސް ދައްކާފަރާތްތަކުގެ މަސައްކަތް ޝާމިލުކޮށްފައިވާކަމާއި، އަދި ގަވާއިދު ނަންބަރު 2013/R-45 (ޓެކްސް ބެލެހެއްޓުމުގެ އިދާރީ ގަވާއިދު) ގެ 14 ވަނަ މާއްދާއިންވެސް މިކަން ކަނޑައަޅައިފައިވުމުން، އަދި ގަވާއިދު ނަންބަރު 2011/R-43 (މުދަލާއި ހިދުމަތުގެ އަގުން ޓެކްސް ނެގުމުގެ ގަވާއިދު) ގެ 92 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ލިޔެކިއުންތަކުގެ އިތުރުން، ކޮމިޝަނަރ ޖެނެރަލް އާންމުކޮށް އެންގުމުގެ ދަށުން ބޭނުން ލިޔެކިއުންތައްވެސް ބެލެހެއްޓުން މިމާއްދާގެ (ނ) ގެ ދަށުން ލާޒިމުކޮށްފައިވުމުން، އޮޑިޓް ރިޕޯޓުގެ ސެކްޝަން 5 ގައި ޓެކްސް ދައްކާފަރާތުން ފުރިހަމަކުރަންޖެހޭކަމަށް މިގޮތުން ލިސްޓުކޮށްފައިވާ ކަންތައްތަކާ ގުޅޭ ޓްރާންސެކްޝަން ފުރިހަމަކުރަންޖެހޭނެ ކަންތައްތަކެއްކަން.

ދެވަނަކަމަކީ: މޯބައިލް ފޯނުތަކާ އިސްތިއުނާފުވާ ފަރާތުގެ ނަމުގައި އެހެން ބަޔަކު އިމްޕޯޓުކޮށްފައިވާ ތަކެތި ކަމަށް ލުއި ޓްރާންސެކްޝަނުން ބުނާހިނދު، ސަރުކާރު އަދި ފޯނުތަކީ ހަމައެކަނި ބަލާއިރުވެސް އާންމުގޮތެއްގައި މަދުނޫން ސާމާނުތަކުގައި ބަޔަ އުފުލުމަކީ ދައްކާ ކުރާ ފަރާތުގެ މަސްއޫލިއްޔަތެއްކަމަށް އެނގެން ޤަބޫލުކުރެވޭތީ، އަދި ގަވާއިދު ނަންބަރު 2013/R-45 (ޓެކްސް ބެލެހެއްޓުމުގެ އިދާރީ ގަވާއިދު) ގެ 14 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ 13 ގައި ޓެކްސް ދައްކާ ފަރާތުގެ މާލީ ހިސާބުތަކުގައިވާ އަދަދުތަކުގެ ސަބަބުތައް ތަފްސީލުކުރަން ބޭނުންވާ ލިޔެކިއުންތަކާއި ބެލެހެއްޓުން ޓެކްސް ދައްކާ ފަރާތުގެ މަސައްކަތް ޝާމިލުކުރެވިފައިވާތީ، އިމްޕޯޓްކުރިއިރު މޯބައިލް ފޯނުތަކާ ގުޅޭ ޓްރާންސެކްޝަނުން އިމްޕޯޓްކުރެވުނު ޑޮކިއުމެންޓްތައް ސާބިތުކުރެވޭ އިސްތިއުނާފުވާ ފަރާތުގެ ޒިންމާއަކަށް ވީހިނދު، މޯބައިލްފޯން ކަސްޓަމްސް ޑިކްލަރޭޝަނާއި އިސްތިއުނާފުވާ ފަރާތުން ސަޕްލައިކުރި ބިލުތަކާއި މޯބައިލްފޯން ޑޮކިއުމެންޓްތައް އިސްތިއުނާފުވާ ފަރާތުން އިމްޕޯޓްކުރިއިރު ސަޕްލައިކުރި ފަރާތްތަކާ ދޭތެރޭގައި ހިންގާފައިވާ ޓްރާންސެކްޝަނުގެ ޑޮކިއުމެންޓްތައް ޓްރައިބިއުނަލްގެ މަޖިލީހަށް ހުށަހަޅައިފައިނުވާކަން.

ތިންވަނަކަމަކީ: މިޔާއިން ޓީ.އެސް.ޓީގެ ޢަދަދު ކަނޑައެޅިގެންދިޔަ ތަފާސްހިސާބު އޮޑިޓް ރިޕޯޓުން ފެންނަން ނެތްކަމަށާއި، އަދި ޓީ.އެސް.ޓީގެ ޢަދަދު ކަނޑައަޅާފައިވަނީ އޮޑިޓަރުންނަށް ފޯރުކޮށްދިން ލިޔެކިޔުންތަކާއި ބެލެންސްޝީޓް ކަމަށް އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތުން ބުނާނަމަވެސް، 27 އޮކްޓޫބަރު 2016 ގައި އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތުން ފޮނުވާފައިވާ އީމެއިލްގައި ބައްލަވާލެއްވުމަށް ހުށަހަޅާފައިވާ ތަކެތީގެ ލިސްޓްގައި ހުރި މުޢާމަލާތު، އެތައްބަޔަކާއި ދުރުފުށުގައި އަދި އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތުން މިޔާގެ ލިޔެކިޔުން މަޢުލޫމާތު ރިޢާޔަތްކޮށް މިޔާއިން ޢަދަދު ކަނޑައެޅުމުގައި އުނިކަންތަކެއްވާކަން، ދެފަރާތުން ދައްކާފައިވާ ވާހަކަތަކާއި ހުށަހަޅާފައިވާ ލިޔުންތަކަށް ނަޒަރުކުރުމުން ބެލެވޭކަމަށް، އަދި ޓޫރިޒަމް ސެކްޓަރ އަދި ޖެނެރަލް ބޭނ މައުލޫމާތު ހިމެނޭ ލިޔެކިޔުންތަކާއި އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތުން މިޔާއަށް ފޯރުކޮށްދިނުމުން އޮޑިޓް މަޢުލޫމާތުގައި އެކަށީގެން އުނިކަންތަކެއް ވާކަމާއި، އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތުން ފޯރުކޮށްދިން ލިޔެކިޔުންތަކާއި މަޢުލޫމާތުގައި ހުރިހާ ލިޔެކިޔުމެއް ހިމެނިފައިވާކަމާއި، އަދި އޮޑިޓް ފަރާތް، ދެފަރާތުން ބޭނުންކުރި މަޢުލޫމާތުތަކެއްގައި ކަންތައްތައް ފުރިހަމަކޮށްދެވިފައިނުވާ ކަންތައްތަކާއި ގުޅޭގޮތުން ބެލުމުގައި، އަދި އޮޑިޓް ކަމާބެހޭގޮތުން މިޔާއިން އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތުން ފޯރުކޮށްދިން "ލިޔެކިޔުންތަކުގެ ހުރިހާ ކޮޕީއެއް ނުވަތަ ލިސްޓް" ގައި ލިޔެކިޔުންތަކުގެ ހުރިހާ ބައި ތަފްސީލު ކަނޑައަޅާފައި ވާކަމާ ދެކޮޅަށް އެއް ބަޔަކު ދިފާޢުކުރުން އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތުން މިޔާގެ ހުރިހާ އިންވޮއިސްތަކެއް މިޔާއިން ރިޢާޔަތްކޮށްފައިވާކަމާއި، އަދި މިޔާއިން ޓީ.އެސް.ޓީގެ ޢަދަދު ކަނޑައަޅާފައިވާ ތަފްސީލުތަކެއް އޮޑިޓަރުން ބަލައިގަތްކަމާ އޮޑިޓް ރިޕޯޓުގައި ބަޔާންކޮށްފައިނުވާތީ، ޢަދަދު ކަނޑައެޅުމުގައި މިޔާއިން އަމަލުކުރަން ޖެހޭ ގަވާއިދު ނަންބަރު 2013/R-45 (ޓެކްސް އެޑްމިނިސްޓްރޭޝަނުގެ ގަވާއިދު) ގެ 23 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ (1) ވަނަ ނަންބަރާއި ޚިލާފުވާކަމަށް ނުވާކަން.

ހަތަރުވަނަކަމަކީ: އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތުން ހުށަހެޅި އިޢުތިރާޟުގައި "ޕްރޮފިޓް މާޖިން" ބެލުމަށް ބަޔާންކޮށްފައިވާ ތަފާސްހިސާބުތައް ޢަމަލީގޮތުން ތަޠުބީޤު ކުރުމުގައި ވެސް ބަޔާންކޮށްފައިވާ ދުއިސަތޭކަ ރުފިޔާ ނެތްކަމަށް ސަބަބުތަކެއް ހުށަހެޅި އިޢުތިރާޟާއި (ގ.ޑޮލްފިނީ، ސ.ފެޑޫ ހުޅުހެންވޭރު، މ.ލެމަވާރި ގައި) ހިންގާކަމަށް، ތަފާސީލް ހިންގާފައިވާ ފިހާރަތަކާއި ގުޅޭ ގޮތުން ބަޔާނެއް ނުކުރެވޭ ބަޔާން ދޭކަމަށް، ތަފާސީލް ދެއްވަމުން މިއީ ފިހާރަތަކުގެ ޖުމްލަ ވިޔަފާރި ގެއްލުމުގެ ކަމެއް ވީކަމާ އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތުން 22 ޑިސެމްބަރު 2016 ގައި ހުށަހަޅާފައިވާ ލިޔުމުގެ ޖަދުވަލު ބަޔާންކޮށްފައި ވާ ފިހާރަތަކުގެ ތަފްސީލު ހިމެނޭ މިޔާގެ ނަޒަރުގައި ބަލަންޖެހޭ ކަންތައްތަކެއްކަމާއި، ޓީ.އެސް.ޓީ ރިޓަރން ހުށަހަޅާފައިވާ ތަފާސީލު ބަޔާންކޮށްފައިވާ ހުރިހާ ކޮޕީއެއް ކަނޑައަޅާފައިވާ އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތުން ބުނާނަމަވެސް، މައުލޫމާތު ހިމެނޭ ލިޔުމެއް ކަނޑައެޅުމުގައި ބަޔާންކުރި ފަރާތުން ހުށަހަޅާފައިވާ ތަފްސީލު ބަޔާންކޮށްފައި ވާކަމާއި ދެކޮޅަށް ޖެހޭ ލިޔެކިޔުން، ތަފާސްހިސާބު ތަފްސީލުކޮށް ލިޔެކިޔުންތަކުގެ ތަފާސްހިސާބު ބަޔާނުގައި ހުރިކަމާ ކަނޑައަޅާފައިވާތީ، ތަފާސީލް ބަޔާންކުރާ ފަރާތަކަށް ކަށަވަރު ނުކުރެވޭ ތަފާސީލު ދެއްވަމުން މިޔާގެ ލިޔެކިޔުމާއި ހުށަހެޅި ކަމާބެހޭ ޤާނޫނު ވަނަ މާއްދާގެ 27 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން އަދި ފުރަތަމަ ވާގޮތަށް އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތުގެ މައުލޫމާތު ނުހިމެނޭ ކަމަށް، ފިހާރަތަކާއި ތަފްސީލު ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގޮތަށް ތަފާސްހިސާބު ލިޔެކިޔުން ހުށަހެޅުމުގެ، ކަނޑައަޅާފައިވާ ތަފާސީލް އަދި ލިޔެކިޔުންތަކުގެ ހުރިހާ ތަފާސްހިސާބު

ނިންމުމުން، ޓްރައިބިއުނަލްގެ ދެބަސްވުންތަކުގައި ފަދައިން ކޮންސްޓިޓިއުޝަނަލް އަސާސީ ރައިޓްސްތަކަށް ގެންގުޅޭތޯ އާއި އަދި އާންމު އުސޫލުތަކުގެ މަތިން ކުންފުނިތަކުން ބަލަހައްޓާ ފަރާތުން އެސޯޓް ޓްރާންސްފަރ (އެއް ސަރަޙައްދުން އަނެއް ސަރަޙައްދަށް ތަކެތި ގެންދިއުމަކަށް ބެލެންސްކުރުން) ފޯމެއް ނުވަތަ ދިޔައުމުގައި ފަދައިން ކޮންސްޓިޓިއުޝަނަލް ގެންގުޅޭނަމަ އުފެދޭ ދިޔައުމުން ހަމަހަމަކަން ޓްރައިބިއުނަލްގެ ބެންޗުން ބެލުމަށްފަހު އެފަދަ ފިޔަވަޅުގައި ޓްރައިބިއުނަލަށް ހުރިހާކަމެއް ނިންމުމުން، އެގޮތުގެ ފިޔަވަޅުތަކާއި ޓެކްސް އޮޑިޓް ޤަވާއިދުތަކާއި ގުޅޭގޮތުން ބެންޗްމާކާ މިންވަރަށް ބަލަހައްޓާފައި ނުވާކަން އެނގޭހިނދު، ޕްރޮވިޝަނަލް މައްސަލައިގަ މިރާއިން އަދަދުކުރެވިފައިވާ ގޮތް ބަދަލުކުރުމަށް ބޭނުން ޤާނޫނީ ހަމައެއްނެތްކަން.

ޓްރައިބިއުނަލްގެ ނިންމުން

އެހެންވީމާ، ބުނެވިދިޔަ ކަންކަން އެޕީލުގެ ހުކުމުން، މިވާގެ ނަންބަރު 220-OA/2016/77 (15 ފެބްރުއަރީ 2017) "އެސެސްމަންޓް ރިވިއު ރިޕޯޓް" ގައި ނިންމާފައިވާ ނިންމުން ޤާނޫނީ ހަމައިން ބާޠިލު ކަމަށްދެކޭތީ މި މައްސަލަ ބެލި ޓްރައިބިއުނަލްގެ 3 (ތިނެއް) މެމްބަރުންގެ އިއްތިފާޤުން ކަނޑައަޅައި، ނިންމައިލީމެވެ.

މި މައްސަލަ ބެލި ނިންމީ

އާމިނަތު ފަރީޝާ	ޝާހިދާ މުންޒިރާ އިބްރާހީމް	ހަސަން ޒުހައިރު ޢަބްދުލްމަޖީދު
ޓްރައިބިއުނަލްގެ މެމްބަރު	ޓްރައިބިއުނަލްގެ ނައިބު ރައީސް (ރިޔާސަތު)	ޓްރައިބިއުނަލްގެ މެމްބަރު

24 ރަބީޢުލްއައްވަލް 1441
21 ނޮވެމްބަރު 2019